Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 12 сентябрь 1974 йил, пайшанба ✦ № 213 (15.993). Баҳоси 2 тийин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

МУРАББИЙЛИК ҲАРАКАТИНИ РИВОЖЛАНТИРАЙЛИК

РЕСПУБЛИКА САНОАТИДА, ҚУРИЛИШИДА ВА ТРАНСПОРТИДА МУРАББИЙЛИК ҲАРАКАТИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети шуни таъкидлайдики, партия комитетлари, министрликлар, идораларнинг, саноат, қурилиш ва транспорт корхоналари ҳамда ташкилотларнинг бошланғич партия ташкилотлари КПСС XXIV съезди қарорларини бажара бориб, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш юзасидан ВЛКСМ XVII съездида сўзлаган нутқида берган маслаҳатлари ва кўрсатмаларига амал қилиб, муайян ишларни амалга оширмоқдалар. Меҳнат коллективларига қўшилаётган ёшларнинг профессионал ўсиши ва уларда юксак маънавий фазилатларни шакллантириш билан боғлиқ бўлган масалаларга кўпроқ эътибор берила бошланди.

В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг фрезерчиси Альбина Девятованинг «ҳар бир ишчи пешқадамнинг иш унумига эришсин» ва «мураббий бўл» шиори остида қимматли ташаббус билан майдонга чиқишига юксак онглилик ва чуқур ғоявий омиллар даъват этди.

Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз-вагон ремонт заводининг, трактор заводининг, «Ташсельмаш», «Узбекхиммаш», «Компрессор», экскаватор, «Ташкенткабель», «Таштекстильмаш», «Подъёмник», Чирчиқ трансформатор заводларининг, Олмалиқ ва Навоий кон-металлургия комбинатларининг, «Юлдуз» тикувчилик фирмасининг, 2524-автоколоннанинг, Наманган шойи ва костюмбоп газламалар комбинатининг, Тошкент тўқимачилик комбинатининг, 10-қурилиш трестининг ва кўпгина корхоналарнинг ишчилари Девятованинг ташаббусини қўллаб-қувватладилар.

Юксак маҳоратга, бой ҳаётий тажрибага эга бўлган таниқли кадр ишчилар: Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз-вагон ремонти заводининг бригадири ўртоқ Железнов, Чирчиқ электр химия комбинатининг катта аппаратчиси ўртоқ Оқилбоев, «Ташкенткабель» заводининг рандаловчиси ўртоқ Аллахвердян, Чирчиқ трансформатор заводи коммутатчиларининг бригадири ўртоқ Дугина, Тошкент Трактор заводининг пайвандчиси ўртоқ Левашев, Фарғона тўқимачилик комбинатининг йигирувчиси ўртоқ Тиллабоева, «Юлдуз» тикувчилик фирмасининг мастери ўртоқ Дўстмуҳамедова, «Ташкентхлеб» бирлашмасининг катта мастери ўртоқ Ортиқов, Қурилиш министрлигига қарашли 13-трест ғишт терувчиларининг бригадири ўртоқ Сафаров ва кўпгина бошқалар ёшларни тарбиялаш соҳасида актив иш олиб бормоқдалар. Улар эзгу ният билан ёшларга меҳнатга коммунистик муносабатда бўлишни, маҳоратни ўргатмоқдалар, ёшларни коллективларнинг меҳнат анъаналари асосида тарбияламоқдалар.

Тошкент, Фарғона, Андижон, Бухоро, Самарқанд областларидаги кўпгина меҳнат коллективларида, машинасозлик, электртехника ва енгил саноат корхоналарида мураббийлик ҳаракати кенг ривож топди. Ҳозирги вақтда республиканинг саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа корхоналарида, ташкилотларида йигирма мингдан кўпроқ кадр ишчи-ёшларнинг мураббийлари муваффақиятли меҳнат қилмоқда.

Айрим шаҳарларда, саноат корхоналарида, қурилишларда ва транспорт ташкилотларида мураббийларнинг кенгашлари ташкил қилинди, «мураббийлар тўғрисида низом» ишлаб чиқилди. Бу низомда мураббийликнинг мақсади ва вазифалари, мураббийларнинг асосий функциялари белгилаб берилди.

Шу билан бирга, мураббийлик ҳаракатини ёйиш ишида бир қанча жиддий камчилик ва нуқсонлар бор.

Айрим министрликлар, идоралар, корхоналар ва ташкилотлар ана шу муҳим масалага ҳали ҳам етарли эътибор бермаяптилар. Химия, нефть газ, кўмир саноати, маҳаллий саноат, озиқ-овқат, пахта тозалаш, мебель саноати корхоналарида, қурилиш ташкилотларида, транспорт ва алоқа корхоналарида мураббийлик ҳаракати суст ривожланмоқда. Ана шу ҳаракатни ташкил этишга расмиятчилик билан юзаки муносабатда бўлиш фактлари тугатилмаган. Баъзи корхоналарда юксак маҳоратга, ҳаёт тажрибасига, педагогик малакаларга эга бўлмаган кишиларни ҳам ёшларнинг мураббийлари деб атамоқдалар. Шогирдларига профессионал билимгина беришни ўз вазифаси деб ҳисоблаган ишлаб чиқариш таълими мастерларини кўпинча мураббий деб ҳисоблайдилар.

Бир қанча корхоналарда ва ташкилотларда мураббийлик ҳаракати ўз ҳолига ташлаб қўйилган.

Мураббийлик тўғрисидаги қоидалар ишлаб чиқилмаган. Шу вақтгача мураббийларнинг кенгашлари ташкил қилинмаган.

Хўжалик органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари корхоналарда, қурилиш ва транспорт ташкилотларида ёшларнинг меҳнати ва турмуши шароити масалаларига етарли эътибор бермаётганликлари оқибатида ёш ишчиларнинг меҳнат интизомини бузиш ҳоллари учрамоқда, кадрларнинг қўнимсизлиги катта. Ёшлар ўртасида ҳаётга текинхўрликларча муносабат кўринишлари ҳали ҳам кўплаб учраб туради, бундай ёшларнинг баъзилари жамиятга қарши хатти-ҳаракат қиладилар.

Ишлаб чиқариш коллективларида меҳнат интизоми ва ҳуқуқ-тартибот, аҳлоқий тарбия масалалари камдан-кам муҳокама қилинади. шу мақсадда ўртоқлик судларидан ва меҳнаткашлар жамоат таъсирининг бошқа формаларидан суст фойдаланилмоқда.

Бошланғич партия ташкилотлари, меҳнат коллективларининг раҳбарлари ишлаётган ёшларнинг умумий таълим даражасини ошириш тўғрисида етарли ғамхўрлик қилмаяптилар. Бунинг учун зарур шароитларни яратиб бермаяптилар. Саноатда, қурилишда ва транспортда ҳали ўрта маълумоти бўлмаган кўпгина ёшлар меҳнат қилмоқда, уларнинг анча қисми бирон жойда ўқимаяпти.

Баъзи область, шаҳар, район партия комитетлари ёшлар ўртасида ишлашнинг ана шу муҳим соҳаси билан ҳали ҳам етарли шуғулланмаётирлар, хўжалик раҳбарларидан, касаба союз ва комсомол ташкилотларидан мураббийлик ҳаракатини авж олдиришни ва қўллаб-қувватлашни, бунинг учун зарур шароитлар яратиб беришни талаб этмаётирлар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, область, шаҳар ва район партия комитетларига:

— мураббийлик ҳаракатини чинакам оммавий ва таъсирчан ҳаракатга айлантириш учун, бу ҳаракат барча корхоналарга, халқ хўжалигининг барча тармоқларига ёйилиши учун КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг комсомол XVII съездида сўзлаган нутқи асосида ижтимоий-иқтисодий вазифаларни ҳал қилиш учун курашда бу ҳаракатдан моҳирлик билан фойдаланиш учун зарур чораларни кўриш;

— мураббийлик ҳаракатига раҳбарлик практикасини такомиллаштириш, унинг форма ва методларини ранг-баранг қилиш, мураббийларга ёрдам бериш ва уларнинг фаолиятини координациялаш мақсадида корхоналарда ва ташкилотларда мураббийлик мактаблари ва кенгашларини ташкил этиш, халқ университетлари ҳузурида эса мураббийлик факультетларини тузиш;

— меҳнат ветеранларини, энг яхши мутахассисларни, ишлаб чиқариш илғорларини ва ватанпарварлик ишларининг ташаббускорларини ёшларни тарбиялашга жалб этиш, бунда ташаббускор мураббийларнинг сиёсий тайёргарлиги даражасини ҳаёт тажрибаси, педагогик малакаларини ҳисобга олиш, уларни назарий ва амалий билимлар билан, психология ва педагогика, ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш асослари билан қуроллантириш;

— мураббийлик соҳасида қилинган ишларни 1975 йилнинг январида умумлаштириш ва энг яхши мураббийларнинг тажрибасини барча саноат корхоналарига, қурилиш, транспорт ва алоқа ташкилотларига ёйиш вазифаси топширилди.

Министрликларга, идораларга, саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ва алоқа органларининг раҳбарларига ва партия, касаба союз, комсомол ташкилотларига:

— ушбу қарорда қайд қилиб ўтилган камчиликларни тугатиш, ёш ишчиларнинг меҳнат активлигини ўстириш, уларнинг умумий таълим даражаси ва профессионал маҳоратини ошириш тур-муш ва дам олишларини ташкил қилишни яхшилаш масалаларига кўпроқ эътибор бериш. Ишлаб чиқаришда ёшлар билан олиб борилаётган тарбиявий ишларни такомиллаштириш тадбирларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

— корхоналар ва ташкилотлар коллективларининг оталиққа олган мактаблар ва ҳунар-техника билим юртлари билан тузилган ўзаро шартномаларида ва мажбуриятларида мураббийларнинг педагоглар ва тарбиячилар билан конкрет алоқасини таъминловчи тадбирларни кўзда тутиш;

— мураббийларни бошқа жамоат ишларидан озод этиш, мураббийликни энг муҳим партиявий топшириқлардан бири деб ҳисоблаб, бу ишни ҳалол бажаришда намуна бўлаётган коммунистларни бутун чоралар билан рағбатлантириш;

— идеология ишининг янги форма ва методлари билан ёшларга ўтказилаётган таъсирни кучайтириш, йигит-қизларни кечки ва сиртқи ўрта ўқув юртларидаги, коммунистик меҳнат мактабларидаги машғулотларга кенгроқ жалб этиш, уларда рационализаторлик ҳаракатида, энг яхши касб эгаси бўлиш конкурсларида иштирок этишга ҳавас уйғотиш;

— саноат, қурилиш тармоқларида, транспорт ва алоқа корхоналарида мураббийлар ўртасида социалистик мусобақани ташкил этиш, бунда мураббийларнинг ишини маънавий ва моддий жиҳатдан рағбатлантиришга алоҳида эътибор бериш таклиф қилинди.

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигига, Ўзбекистон ССР Маориф министрлигига ҳамда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳунар-техника давлат комитетига мактабларда, ҳунар-техника билим юртларида, ўрта махсус ва олий ўқув юртларида таълим-тарбия ишларини астойдил такомиллаштириш топширилди. Ўқувчи ёшларни меҳнатсеварлик руҳида тарбиялаш ва уларга касб-кор ўргатиш иши яхшилансин, оиланинг тарбиявий роли оширилсин.

Ўзбекистон Касаба Союзлари Республика Советига, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетига:

— мураббийлар кенгаши, мураббий, мураббийларнинг мактаблари тўғрисидаги низомларни уч ой муддат ичида ишлаб чиқиш;

— республика «Билим» жамияти билан биргаликда мураббийлар мактаблари учун икки ой муддат ичида тахминий ўқув планлари ва программаларини ишлаб чиқиш;

— 1974 йил якунлари юзасидан ёш ишчилар ва уларнинг мураббийлари республика слётини ўтказишни тавсия этиш;

— 1975 йилнинг биринчи кварталида мураббийларнинг тармоқ семинарларини ўтказиш таклиф қилинди.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетига:

— ёшларнинг меҳнат активлигини ривожлантиришда комсомол ташкилотларининг ролини ошириш, ташкилотчилик ва сиёсий-тарбиявий ишларни планлар ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, ишлаб чиқариш резервларидан яхшироқ фойдаланиш, меҳнат унумдорлигини тинмай ошириш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш учун курашга йўналтириб туриш, ёшларни социалистик мусобақага, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракатига кенг, жалб этиш;

— ёшларда ўз Ватани билан, социалистик тузум билан фахрланиш, меҳнатга муҳаббат, коллективизм ва ўртоқлик ҳис-туйғуларини ривожлантириш, барча йигит-қизларнинг коммунистик аҳлоқ нормаларига, социалистик жамият қоидаларига риоя қилишларига эришиш;

— ҳар бир комсомол, ҳар бир йигит ва қиз марксча-ленинча назарияни, техника билимларини чуқур эгаллашига эришиш, ёшларни ишчилар синфи, совет халқининг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналари асосида, меҳнатсеварлик, ишчи касб-корига ҳурмат-эҳтиром билан қараш руҳида тарбиялашга кўпроқ эътибор бериш топширилди.

Республика газеталарининг редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига ёшларнинг энг яхши мураббийларининг иш тажрибасини, шунингдек, айрим министрликларда, идораларда, корхоналарда ва ташкилотларда бу соҳада юз бераётган камчиликларни очиб ташловчи материалларни мунтазам равишда ёритиб бериш таклиф этилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида ишчи ёшларнинг мураббийлари билан учрашув бўлди. Улар Марказий Комитет секретариатининг мажлисида ишлаб чиқаришнинг турли соҳаларида меҳнат қилаётган йигит ва қизларни тарбиялаш ҳамда касбга ўргатиш соҳасидаги тажрибаларини сўзлаб бердилар. Суратда: (чапдан ўнгга) И. Оқилбоев, А. А. Девятова, Х. Тиллабоева А. Д. Дугина, Н. М. Железнов, Л. Х. Дўстмуҳамедова, Н. Ортиқов, Ю. Н. Левашев, С. Сафаров ва П. М. Аллаҳвердян ўртоқлар. Ёшлар мураббийлари ҳақидаги мақолани газетанинг иккинчи саҳифасида ўқийсиз.

Р. Шамсутдинов фотоси. (ЎзТАГ).

ЧИЛИ ХАЛҚИГА ОЗОДЛИК!

СОВЕТ ЖАМОАТЧИЛИГИ ВАКИЛЛАРИНИНГ ЧИЛИ ХАЛҚИ БИЛАН БИРДАМЛИК ХАЛҚАРО ҲАФТАЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ЙИҒИЛИШИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

Азиз ўртоқлар ва дўстлар!

Совет жамоатчилиги вакилларининг Чили халқи билан бирдамлик халқаро ҳафталигига бағишланган йиғилиши қатнашчиларини ва сизлар орқали Чили демократларининг ҳарбий-фашист режимига қарши мардона курашини якдиллик билан қўллаб-қувватлаётган барча совет кишиларини қизғин табриклайман. Халқ бирлигининг шу йиғилишда ҳозир бўлган вакилларига чуқур эҳтиром ва дўстлик туйғуларимизни ҳам изҳор қиламан.

Чет эллардаги империалистик доиралар рағбатлантираётган Чили ҳарбийлари бир йил муқаддам ёвузларча жиноят қилдилар — мамлакатнинг конституцияга мувофиқ сайланган президенти, таниқли давлат арбоби ва сиёсий арбоб Сальвадор Альендени ўлдирдилар, халқ бирлиги ҳукуматини ағдариб ташлаб, мамлакатда қонли диктатурани ўрнатдилар. Неча минглаб кишилар азоблаб ўлдирилди, турмаларга ва қамоқ лагерларига ташланди, энг оддий инсоний ҳуқуқлардан маҳрум этилди, таъқиблар натижасида ўз ватанини ташлаб чиқиб кетишга мажбур қилинди. Хунта Чили халқи бошига солган азоб-уқубатларнинг тўлиқ бўлмаган рўйхати ана шундай.

Совет коммунистлари, бутун халқимиз ҳарбий тўнтаришни дарҳол қатъий қоралаган кишилар орасидан жой олдилар. Илгари Чилидаги халқ ҳукуматида бўлгани каби, бу ҳукуматнинг тарафдорларидан шафқатсиз қасос олинаётган ҳозирги пайтда ҳам совет кишилари Чилидаги демократик, антифашист кучларни ёқлаб чиқмоқдалар. Совет жамоатчилиги Чили демократлари билан халқаро бирдамлик ҳаракатида ғоят актив қатнашмоқда. Бу ҳаракат бутун жаҳонда кенг ёйилиб, турли қараш ва турли эътиқоддаги миллионларча кишиларни қамраб олди.

Биз ҳозирги кунда ўз халқининг озодлиги учун мардона курашаётган ёки турма-зиндонларда ва қамоқ лагерларида азоб чекиб ётган Чили ватанпарварлари ва демократларига, коммунистларига, социалистларига, Чилининг бошқа ҳамма антифашистларига дўстона табрик сўзларимизни йўллаймиз ва уларни қўллаб-қувватлаймиз. Биз ўз ватанининг социал тараққиёти ва миллий мустақиллиги учун, мард курашчи, самимий иззат-ҳурматимизга сазовор бўлган ўртоқ Корвалан, шунингдек халқ бирлигининг бошқа раҳбарлари, ҳаёти жиддий хавф остида қолган Чилидаги ҳамма сиёсий маҳбуслар бирдамлик туйғулари изҳор қилинган садоимизни эшитишларига аминмиз.

Биз бошқа мамлакатлар партиялари ва ҳукуматларининг раҳбарларига, халқаро ташкилотларга ва жамоатчилик ҳаракатларига — озодлик ва демократия идеалларини қадрлаётган ва Чили халқининг фожиасига бепарво қарай олмайдиган барча кишиларга мурожаат қилиб, уларни демократларга қарши репрессияларни тўхтатиш, барча сиёсий маҳбусларни озод қилиш ва Чилидаги бебошлик ҳамда қонунга хилоф ишларга чек қўйишга эришиш мақсадида зўр бериб ҳаракат қилишга даъват этамиз.

Мен КПСС ва совет халқи номидан Чилидаги барча ватанпарвар ва демократларни ишонтириб айтаманки, уларнинг ҳаққоний курашини доим қўллаб-қувватлайверамиз.

Чилидаги демократик кучлар билан бирдамлик ҳаракати мустаҳкамланаверсин!

Яшасин эрксевар Чили халқи!

Л. БРЕЖНЕВ.

1974 йил, 11 сентябрь.

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети областлар, районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасида пахта йиғим-терими ва давлатга пахта сотиш юзасидан ўтказилаётган социалистик мусобақанинг 1974 йил 11 сентябргача бўлган якунларини қараб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини **Андижон областига** (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Раҳимов**, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Ҳасанов**, область қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Қодиров**, совхозлар трестининг директори ўртоқ **Отажонов**, пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ **Машрапов**, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўртоқ **Урунов**, суғориш системалари область бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Абдулазизов**, область комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Машрапова**) беришга қарор қилинди. Область пахта тайёрлаш йиллик планини 13,31 процент бажарган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини **Сурхондарё областига** (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Михайлов**, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Каримов**, область қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Саидаҳмедов**, совхозлар трестининг директори ўртоқ **Қувондиқов**, пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ **Овчинников**, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўртоқ **Жабборов**, суғориш системалари область бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Раҳимов**, область комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Насриддинов**) беришга қарор қилинди. Бу область пахта тайёрлаш планини 13,01 процент бажарган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини Андижон областининг **Ленин районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Тожибоев**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Тешабоева**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Рўзиев**, «Узсельхозтехника район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Гаев**, суғориш системалари район бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Каримов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Абдуллаева**) беришга қарор қилинди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 28 процент бажарган. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини Қашқадарё областининг **Яккабоғ районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Исмоилов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Боқиев**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Давронов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Ҳамидов**, суғориш системалари район бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Турсунов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Эшдавлатова**) беришга қарор қилинди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 23,37 процент бажарган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг Кўчма Қизил байроғини Сурхондарё областининг **Жарқўрғон районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Рустамов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Боймуродов**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Маматхолов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Жўраев**, суғориш системалари район бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Доноев**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Хайруллаев**) беришга қарор қилинди. Бу район пахтанинг ингичка толали навларини тайёрлаш йиллик планини 17,04 процент бажарган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини Сурхондарё областининг қўриқ **Шеробод районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Туропов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Толлиев**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Алибоев**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Юсупов**, суғориш системалари район бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Урозов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Худоёрова**) беришга қарор қилинди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 12,6 процент бажарган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини Қашқадарё область Китоб районидаги **«Шаҳрисабз» совхозига** (совхоз директори ўртоқ **Рўзиев**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Примов**, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Хушвақтов**, комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Очилов**) беришга қарор қилинди. Бу совхоз пахта тайёрлаш йиллик планини 37,22 процент бажарган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини Сурхондарё областининг Шеробод районидаги қўриқ ердаги **Қ. Раҳимов номли совхозга** (совхоз директори ўртоқ **Эргашев**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Улашев**, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Норбоев**, комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ **Кенжаев**) беришга қарор қилинди. Бу совхоз пахта тайёрлаш йиллик планини 26,72 процент бажарган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини Қашқадарё область, Чироқчи районидаги **Ўзбекистон Компартияси номли колхозга** (колхоз раиси ўртоқ **Аллақулов**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Кенжаев**, комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ **Эрназаров**) беришга қарор қилинди. Бу колхоз пахта тайёрлаш йиллик планини 69,12 процент бажарган.

5 000 000 ТОННА УЧУН!

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 11 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи стун — мавсум бошидан буён.

Андижон	2,15	13,31
Сурхондарё	2,07	13,01
Қашқадарё	1,98	12,63
Фарғона	1,40	6,94
Бухоро	1,02	6,28
Наманган	0,72	3,20
Жиззах	0,17	1,10
Хоразм	0,33	1,06
Сирдарё	0,18	0,82
Тошкент	0,22	0,76
ҚҚ АССР	0,19	0,64
Самарқанд	0,03	0,03
Республика бўйича:	0,96	5,48

ДЕФОЛИАЦИЯ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА?

Республика областларида дефолиациянинг бориши тўғрисида шу йил 11 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — бир кунда дефолиация қилинган майдон (гектар ҳисобида); учинчи стун — мавсум бошидан буён (гектар ҳисобида); тўртинчи стун — планнинг бажарилиш проценти.

Тошкент	15809	105682	93,5
Жиззах	14510	65210	56,7
ҚҚ АССР	9005	59164	53,8
Сирдарё	10004	46699	39,6
Сурхондарё	5795	36188	36,2
Хоразм	3996	9970	14,7
Наманган	858	10701	10,0
Андижон	4822	9077	7,6
Қашқадарё	1562	4869	5,2
Бухоро	2200	5661	5,1
Самарқанд	2993	7149	5,1
Фарғона	—	—	—
Республика бўйича:	71554	360370	27,3

ДОН—ДАВЛАТГА

Республика областларида дон тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 11 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — мавсум бошидан буён тайёрланган дон (тонна ҳисобида); учинчи стун — топшириққа нисбатан процент ҳисобида.

Бухоро	19909	104,8
Самарқанд	42877	71,4
Қашқадарё	56698	70,9
Андижон	21022	67,8
Фарғона	14845	59,4
Тошкент	32735	46,1
Сурхондарё	17768	43,2
Жиззах	37983	40,0
Наманган	12314	35,2
Сирдарё	11814	28,1
ҚҚ АССР	—	—
Хоразм	—	—
Республика бўйича:	267465	42,8

1 МИЛЛИОН ТОННА МАККАЖЎХОРИ ДОНИ УЧУН

ЎНИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ҲИСОБИГА

Коллективимиз меҳнат ғалабасига эришмоқ учун қийин, аммо шарафли йўлни босиб ўтди. Табиатнинг баҳорги инжиқликлари, ёзги сув танқисликлари туфайли юз берган қийинчиликларни санаб ўтирмайман, бундай қийинчиликларни республикамизнинг барча қишлоқ меҳнатчилари бошдан кечирдилар. Шуниси қувончлики, баҳорда берган сўзимизнинг устидан чиқдик. Бригадамизга қарашли маккажўхори майдонларида мисли кўрилмаган юқори ҳосил етиштирдик. Ҳаммамиз бир жон, бир тан бўлиб ўрим-йиғимни қисқа вақтда ўтказдик, 56 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 110 центнердан маккажўхори дони ва 411 центнердан силосбоп кўкпоя олдик.

Юқори ҳосил етиштириш туфайли колхозимиз маккажўхори дони тайёрлаш беш йиллик планини шу йилнинг ўзидаёқ бажариш имкониятига эга бўлди. Ҳозир ўнинчи беш йиллик ҳисобига маккажўхори дони топширилмоқда. Ҳосилдорлик кўтарилиши туфайли бригадамиз аъзоларининг даромади ҳам кўпайди. Колхозчиларимизнинг ойлик иш ҳақи икки юз сўмга етди. Бу факт шуни исбот этдики, маккажўхори етиштиришни кўпайтириш давлат учун ҳам, қишлоқ меҳнатчилари учун ҳам фойдалидир.

И. МАШАРИПОВ.

Косонсой районидаги «Ленин йўли» колхози комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи.

МУРАББИЙЛАР ТАЖРИБА АЛМАШМОҚДАЛАР

Мураббийлар ҳаракати оммавий ҳаракатга айлансин, мамлакатнинг ҳамма бурчакларини, ҳамма заводлар, фабрикалар, шахталар, руда конлари, қурилишлар, колхозлар ва совхозларни қамраб олишини истар эдик. Бу жойиб, олижаноб иш, ўртоқлар! Биз сизларни бу ишни қўллаб-қувватлашга чақирамиз.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

Бу кишилар гарчи сиртдан бир-бирларини кўп вақтлардан бери яхши билсалар ҳам, лекин Тошкентда биринчи марта учрашдилар. [illegible]

Суҳбатни Тошкент ишлаб чиқариш авиация бирлашмасининг фрезерчиси Альбина Александровна Девятова бошлаб берди. [illegible]

Коммунист Девятова ўн беш йил мобайнида [illegible]

Суҳбатга Қаршидаги «13-қурилиш трести» комплекс бригадасининг раҳбари, Қашқадарё области партия комитети бюро аъзолигига кандидат Салим Сафаров қўшилди. 150 шогирднинг устози С. Сафаров Альбина Девятованинг фикрини қувватлади. КПСС Марказий Комитети Бош секретари Леонид Ильич Брежнев ВЛКСМ XVII съездида [illegible]

[illegible] бий Левашевдан астойдил миннатдор.

— Мураббий жонкуяр, шу билан бирга сабр-матонатли киши бўлмоғи керак. [illegible]

Чирчиқ трансформатор заводининг мастери, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Антонина Давидовна Дугина [illegible] нинг ҳароратини бағишлай олиши керак. Бундан бир неча йил илгари Анна Лагно мактабдан тўғри заводга ишга келди. Дугина бу қизга тўғри касб танлаганини тушуниб олишига кўмаклашди. Анна Лагно ҳозир ана шу корхонанинг ҳурматли кишиси, шаҳар Совети депутатидир.

— Менинг олти фарзандим бор, лекин юзта шогирдимнинг ҳар бирини ҳам мен ўз оиламизнинг аъзоси деб ҳисоблайман, улар ҳам мени онахон деб айтишади. Фарғона тўқимачилик комбинатининг йигирувчиси Хайрихон Тиллабоева «шогирдларимизни ўз фарзандларимиздек кўриб, уларга меҳрибонлик кўрсатганимиздагина муваффақият қозонишимиз мумкин», деди.

Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз вагон-ремонт заводи электромашина цехининг бригада бошлиғи, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси Николай Матвеевич Железнов [illegible]

Ишлаб чиқариш коллективида хилма-хил ишчилар келиб қўшилади. [illegible]

«Ташкентхлеб» бирлашмасининг старший мастери коммунист Носир Ортиқов, «Юлдуз» тикувчилик фирмасининг мастери коммунист Любовь Ҳусеновна Дўстмуҳамедова, Чирчиқ электр заводининг аппаратчиси коммунист Ислом Оқилбоев ҳам шу фикрни қувватладилар.

Ишлаб чиқариш ветеранлари кейинги вақтларда мураббийлик ҳаракатига эътибор берганлигини, ёшларнинг таълим-тарбияси учун кекса ишчиларнинг масъулияти оширилганлигини улар мамнуният билан таъкидлаб ўтдилар. Улар дастлабки мураббийлар кенгашининг ишларига юксак баҳо бердилар. Бу кенгашлар энг яхши ветеранларнинг тажрибаларини тўплаб, уларга зарур ёрдам бериб турди. Учрашув иштирокчилари минг-минглаб ишчи ёшлар ўз мураббийлари ёрдамида меҳнатда муваффақиятларга эришадилар, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 50 йиллигини муносиб кутиб оладилар, деб ишонч билдирдилар.

Г. ЛИПШИЦ,
(ЎзТАГ мухбири).

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Республика матлубот кооперацияси системасидаги тайёрлов ташкилотларининг коллективлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақани кучайтириб, картошка, хўл мева ва қовун-тарвуз харид қилиш йиллик планини муддатидан илгари бажардилар. 32 минг тоннадан зиёд — пландагидан 1,5 баробар кўп картошка, 46.760 тонна мева, 342 минг тоннадан зиёд қовун-тарвуз тайёрланди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиб олиш давом этмоқда.

(ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

НУКУС. 11 сентябр. (ЎзТАГ). Қорақалпоғистон область партия комитетининг бўлиб ўтган пленуми Қорақалпоғистон АССР колхозлари ва совхозларида хутор системасини тугатиш чоралари тўғрисида Автоном Республика Министрлар Советининг раиси Е. Айтмуродовнинг докладини муҳокама қилди.

Чорвачиликни ривожлантиришнинг аҳволи тўғрисида Тўрткўл, Беруний, Хўжайли, Қўнғирот ва Чимбой районлари партия комитетларининг ҳисоботлари ҳам тингланди.

Пленум муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди.

КОЛХОЗДА КОНСЕРВА ЗАВОДИ

ИШТИХОН, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Самарқанд область Иштихон районидаги «Халқобод» колхозида янги мева консерва заводи қурилиб, фойдаланишга топширилди. Замонавий асбоб-ускуналарни ўрнатишда, улкан корпуслар ва икки қаватли маъмурий-идора биносини, йирик цистерналарни тез ва соз бунёд этишда, умуман завод қурилишини муддатидан олдин тугаллашда Н. Сувонов, Б. Имакин, Р. Қўшмаматов, Н. Қурбонов ўртоқлар бошлиқ қурувчилар бригадалари ташаббус кўрсатдилар.

Янги завод август ойидаёқ помидордан 160 минг шартли банка томат ишлаб чиқарди. Шу ойдан бошлаб икки сменага кўчиб, маҳсулот ишлаб чиқаришни дастлабки кунларга қараганда бир ярим баравар оширди.

Ҳадемай узумдан шарбат ишлаб чиқаришга киришилади. Йил охиригача сабзавот ва мевадан икки миллион шартли банка консерва ишлаб чиқариш мўлжалланмоқда.

Л. ЭРГАШЕВ.

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

СОФИЯ, 10 сентябрь. (ТАСС). Бугун Болгария Халқ Республикасининг Давлат кенгашида Болгария — Совет дўстлиги умумхалқ комитетига Болгария ва Совет Иттифоқининг мукофотлари тантанали вазиятда топширилди.

Болгария Халқ Республикаси Давлат кенгашининг фармонига биноан, умумхалқ комитети мамлакатда биринчи Болгар — Совет жамиятлари ташкил этилганлигининг 40 йиллиги муносабати билан ва Болгария — Совет дўстлигини ривожлантириш ҳамда мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшганлиги учун Георгий Димитров ордени билан мукофотланди.

СССР Олий Совети Президиуми Болгария — Совет дўстлиги умумхалқ комитетининг Болгария Халқ Республикаси ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлаш ҳамда ҳамкорликни ривожлантириш соҳасидаги катта хизматлари учун Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотлади.

Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Давлат кенгашининг раиси Т. Живков комитет мукофотланган Георгий Димитров орденини БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Болгария — Совет дўстлиги умумхалқ комитетининг раиси Ц. Драгойчевага топширди.

Шундан кейин комитетга Халқлар дўстлиги ордени топширилди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. В. Подгорний Ц. Драгойчевага мукофотни топшириб, қуйидагиларни айтди:

Бизнинг бу учрашувимиз Болгария Халқ Республикаси 1944 йил сентябрь қуролли қўзғолонининг 30 йиллиги байрамини ўз дўстлари билан биргаликда нишонлаётган кунларда ўтмоқда. Сентябрь қуролли қўзғолони Болгария тарихидагина эмас, Совет — Болгария муносабатлари тарихида ҳам янги давр очди.

Бундан 40 йил муқаддам сизнинг мамлакатингизда ташкил этилган Болгария — Совет жамиятлари халқларимизнинг дўстлигини мустаҳкамлаш ишига катта ва қимматли ҳисса қўшди.

1944 йил сентябрь революциясидан кейин Совет Иттифоқи билан Болгария ўртасидаги дўстлик алоқалари сифат жиҳатидан янги асосга эга бўлди. Ҳар бир совет кишисига, ҳар бир болгарга яқин ва азиз бўлиб қолди.

Ҳозирги вақтда ижтимоий фаолиятнинг ҳар икки мамлакат ташкилотлари ва муассасалари, шаҳарлари ва қишлоқлари, областлари ва округлари ўртасида конкрет амалий ҳамкорлик ва мустаҳкам ўзаро алоқа ўрнатилмаган бирорта ҳам соҳаси йўқ. Бу гап партия, давлат, жамоат алоқалари, хўжалик, илмий ва маданий алоқаларгагина эмас, халқаро майдонда тинчлик ва халқлар хавфсизлиги учун биргаликда қилинаётган ишларга ҳам тааллуқлидир.

Бизнинг Коммунистик партияларимиз пролетар интернационализми, ўзаро ишонч ва ҳамжиҳатлик руҳи билан суғорилган чинакам дўстона муносабатлар намунасини кўрсатмоқдалар. Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети ва шахсан унинг биринчи секретари ўртоқ Тодор Живков Совет Иттифоқи билан дўстлик ҳаракатини ривожлантириш тўғрисида ғамхўрлик қилмоқдалар. Биз бу ғамхўрликка юксак баҳо берамиз.

Н. В. Подгорний сўзини давом эттириб бундай деди: Болгария — Совет дўстлиги умумхалқ комитети қардошлик алоқаларимизни мустаҳкамлаш соҳасида жуда муҳим роль ўйнамоқда. Совет кишилари бу комитетнинг улкан ва ҳар томонлама фаолиятини яхши биладилар. Комитетнинг фаолияти ҳақиқатан ҳам умумхалқ фаолияти тусини олди. 15 йилдан ортиқ вақтдан буён умумхалқ комитетига раҳбарлик қилиб келаётган ўртоқ Цола Драгойчеванинг ҳормай-толмай, собитқадамлик билан бажараётган ишларини яхши биламиз.

Бугун Болгария — Совет дўстлиги умумхалқ комитетига Совет Иттифоқининг ҳам, Болгария Халқ Республикасининг ҳам давлат мукофотлари бир вақтда топширилаётганлиги зўр диққат-эътиборга сазовордир. Ана шу юксак мукофотлар умумхалқ комитетининг қардошлик ва бирлик йўлидан комил ишонч билан олға бораётган халқларимиз ўртасидаги дўстликни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш соҳасида ўйнаётган буюк роли тақдирланганлигини ифода этади.

Н. В. Подгорний болгар ва совет халқларига ғоят муҳим бўлган ишга фидокорона хизмат қилаётганликлари учун Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва бутун совет халқи номидан бу ҳаракатнинг ҳамма арбобларини, унинг ветеранларини ва бу ҳаракатда қатнашаётган ёшларни қизғин табриклади.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг жонажон ва севикли биродари бўлмиш Болгарияга нисбатан КПСС ва Совет давлати доим амалга ошириб келаётган йўл — бу дўстликни кўз қорачиғидай асраш ва кенгайтириш, мустаҳкамлаш ва кучайтиришдан иборат. Бу йўл ҳамиша амалга оширилиб келди ва ҳозирги кунда ҳам амалга оширилмоқда, бундан буён ҳам амалга ошириловеради. Жаҳонда муқаддас Совет — Болгар дўстлигига путур етказа оладиган ёки бу дўстликка доғ тушира оладиган куч йўқ.

Дўстлик — бизнинг муштарак ва ҳақиқатан ҳам қимматли мулкимиздир. Шу билан бирга бу дўстлик Социалистик ҳамдўстликдаги барча мамлакатлар халқларининг ҳам мулкидир. Қардош мамлакатлар ўртасида икки томонлама ва кўп томонлама алоқаларни тобора такомиллаштириш, ҳамкорликнинг янги йўллари ва формаларини зўр ғайрат билан қидириб топиш — табиий ва қонуниятли жараёндир. Бу жараён доим ривожланиб бораётган организм бўлмиш жаҳон Социалистик системасининг моҳиятидан келиб чиқади.

КПСС ва Болгария Коммунистик партиясининг Совет Иттифоқи билан Болгариянинг ҳар томонлама ҳамкорлигини ва ҳаракат бирлигини тобора мустаҳкамлашга, ўзаро яқинлашувимиз жараёнини кучайтиришга қаратилган тадбирлари яхши натижалар бераётганлиги қувончли бир ҳолдир.

Н. В. Подгорний сўзининг охирида болгар ўртоқларни ишонтириб айтдики, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, Совет давлати бундан буён ҳам шу йўлдан боришга қатъий қарор бериб, Совет — Болгария дўстлигини мустаҳкамлаш, ҳар томонлама ривожлантириш ва кучайтириш учун ҳамма чораларни кўраверади. Н. В. Подгорний Болгария — Совет дўстлиги умумхалқ комитетини, Болгариянинг Совет Иттифоқи билан дўстлиги ҳаракатининг барча активларини Совет Давлатининг юксак мукофоти билан чин кўнгилдан табриклади ва барча болгар ўртоқларимизнинг, азиз дўст ва сафдошларимизнинг халқларимизни коммунистик истиқбол сари олиб бораётган йўлда янги шонли зафарларга эришувларини тилади.

Ц. Драгойчева ўзининг жавоб нутқида умумхалқ комитетига берилган юксак мукофотлар учун Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Болгария Халқ Республикаси Давлат кенгашига, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Олий Совети Президиумига самимий ташаккур изҳор қилди.

Биз Болгария — Совет дўстлиги ҳаракатининг активлари ва арбоблари, деди у, бу мукофотларни Болгария Коммунистик партияси, бизнинг ҳукуматимиз, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Совет давлати билдирган буюк шараф ва ишонч деб қабул қиламиз.

Георгий Димитров ордени ва Халқлар дўстлиги ордени партия раҳбарлигидаги Болгария — Совет дўстлиги умумхалқ ҳаракатининг минг-минглаб активлари ва миллионларча иштирокчиларининг фаолиятига берилган юксак баҳодир. Шу билан бирга, бу орденлар бутун болгар халқи учун, маркснча-ленинча идеалларнинг тантанаси йўлидаги курашда совет коммунистлари билан, совет кишилари билан бир ёқадан бош чиқариб бораётган болгар коммунистлари учун юксак шарафдир.

Биз бундан буён ҳам Георгий Димитров васиятларига амал қиламиз, ўртоқ Т. Живков бошчилигидаги партия Марказий Комитети раҳбарлигида қардош мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги ҳар томонлама яқинлашиш тарихий жараёнини кучайтиришга бутун куч-ғайратимиз билан кўмаклашамиз. Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети июль пленумининг қарорларини амалга оширишга актив ёрдам берамиз.

Ц. Драгойчева сўзини давом эттириб қуйидагиларни айтди: бундан қирқ йил муқаддам Болгария — Совет дўстлигининг биринчи жамиятлари тузилган эди. Фашизм диктатураси йилларида вужудга келган бу жамиятлар кўпгина қийинчилик ва хавф-хатарларни бартараф қилдилар. Минг-минглаб фидокор активлар томонидан қаҳрамонларча ва садоқат билан қўллаб-қувватланган бу жамиятлар ҳар икки мамлакатимизни яқинлаштиришга кўп жиҳатдан ёрдам берди. 1944 йил 9 сентябрдан кейин Болгария — Совет дўстлиги жамиятлари Болгариянинг ҳамма қисмида иш олиб бора бошладилар, умумхалқ ҳаракатининг маркази бўлиб қолдилар, мамлакат ижтимоий, хўжалик ва маданий ҳаётининг ҳамма соҳаларини қамраб олдилар.

Болгария халқининг Россияга, Советлар мамлакатига азалий муҳаббати социалистик тузумнинг ғалабаси учун неча ўн йиллар мобайнида олиб борилган кураш билан қўшилиб кетди. Бизнинг халқимиз Благоев—Димитров партияси раҳбарлигида шу йўлда кураш олиб борди ва олиб бормоқда. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Болгария — Совет қардошлигини тўла асос билан амалдаги социалистик интернационализм деб атади.

Ц. Драгойчева умумхалқ комитети номидан ва Болгария — Совет дўстлиги ҳаракатининг миллионларча қатнашчилари номидан ишонтириб айтдики, болгар халқи Болгария Коммунистик партияси X съездининг тарихий режаларини бажариш учун, қудратли Совет Иттифоқи билан дўстлик ва қардошларча бирликни мустаҳкамлаш ҳамда кучайтириш учун доим умумхалқ ҳаракатининг олдинги сафларида бораверади.

СССР Олий Совети Президиумининг фармонига биноан, немис фашист босқинчиларга қарши биргаликда олиб борилган курашда ва урушдан кейинги ҳамкорлик соҳасидаги хизматлари учун ва Болгариядаги Социалистик революциянинг 30 йиллиги муносабати билан Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Болгария Халқ Республикасининг мудофаа министри Д. Джуров Ленин ордени билан, Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, армия генерали И. Михайлов Октябрь Революцияси ордени билан мукофотландилар.

Н. В. Подгорний Д. Джуров ва И. Михайловга мукофотларни топширди.

Мукофотларни топшириш маросимида Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, Болгариянинг бошқа партия ва давлат арбоблари, Совет партия-давлат делегациясининг аъзолари ҳозир бўлдилар.

Қўқон ип йигирув ва пайпоқ тўқув комбинатининг меҳнатсевар коллективи Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига муносиб совғалар тайёрламоқда. Суратда: смена топшириқларини ҳамиша ортиқ бажариб, шу кунларда келгуси йил август ойи ҳисобига маҳсулот тайёрлаётган Х. Зиёдинова.

А. Тўраев фотоси.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ АРАФАСИДА

КПСС Марказий Комитетининг пропаганда бўлимида сиёсий ва иқтисодий ўқув системасида янги ўқув йилига тайёргарлик масалалари юзасидан кенгаш бўлиб ўтди.

Кенгаш иштирокчилари партия ўқуви, комсомол сиёсий маорифи, меҳнаткашларга иқтисодий таълим беришнинг таъсирчанлигини янада ошириш, КПСС Марказий Комитетининг «Белоруссия партия ташкилотида идеология кадрларини танлаш ва тарбиялаш соҳасидаги ишлар тўғрисида»ги қарори асосида пропагандист кадрларни тайёрлашни такомиллаштириш масалаларини муҳокама қилишди.

(ТАСС).

ПЕШҚАДАМЛАРГА МУКОФОТЛАР

СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси Бош Комитети 1974 йил ҳосилини йиғиб териб олишда — лавлаги, картошка, пахта териш машиналарида ва зиғир поя йиғадиган комбайнларда ишлаб, СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси шартларини бажарган комбайнчиларни — социалистик мусобақа ғолибларини ҳурмат дипломи ва «Москвич» автомобиллари билан мукофотлашга қарор қилди.

* * *

СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси Бош Комитети 1973 йилда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришда юксак кўрсаткичларга эришганликлари учун жумладан қуйидагиларни 1974 йилги СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг иштирокчиси деб тасдиқлади ва мукофотлади.

Андижон, Наманган, Сурхондарё, Тошкент, Фарғона областлари ва Қорақалпоғистон АССР ҳурмат диплoми билан мукофотланди;

Қашқадарё, Самарқанд, Сирдарё, Хоразм, областлари биринчи даражали дипломлар билан мукофотланди.

СССР Халқ хўжалиги ютуқлари шартларини бажарган қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши илғорларидан 40 мингга яқин киши олтин, кумуш ва бронза медаллар ҳамда мукофотлар оладилар.

Булардан энг яхшилари ҳурмат дипломлари ва «Москвич» автомобиллари билан мукофотландилар. (ТАСС).

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йил

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ҲАФТАЛИГИ

МЎЪЖИЗАКОР ЎЗГАРИШЛАР

М. КАМОЛОВ,
Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг секретари

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 50 йиллик юбилейи арафасида босиб ўтилган йўлга назар ташлар эканмиз, Коммунистик партия ленинча доно сиёсатининг буюк самараларини кўриб, қалбимиз қувончларга тўлади. 50 йил — тарихан қисқа давр, бир авлод умрига тенг, холос. Лекин ана шу давр ичида республикамиз шу қадар улуғвор йўлни босиб ўтдики, шу қадар тараққий этдики, бу мўъжиза фақат социалистик тузумимизнинг ҳаётбахш кучи. Совет Иттифоқи халқлари бузилмас дўстлигининг қудрати, энг аввало шонли Коммунистик партиянинг раҳнамолиги ва раҳбарлиги туфайлидир.

1938 йилда ташкил этилган Тошкент области республикамизнинг бошқа областлари қатори ана шу юксалиш йўлидан шаҳдам одим ташлади, республиканинг саноати энг ривожланган областларидан бирига айланди. Пойтахт области шаҳар ва районларида ҳозир юздан ортиқ саноат тармоқларига мансуб бўлган замонавий корхоналар ишлаб турибди.

Совет ҳокимияти йилларида областда ҳамма соҳалар бўйича забардаст инқилобий ўзгаришлар юз берди. Қолоқлик ва жаҳолат, қашшоқлик ва разолат илдизига болта урилди. Халқ хўжалигининг барча соҳалари гуркираб ўсди. Мустаҳкам индустрия базалари яратилди, социалистик қишлоқ хўжалиги вужудга келди. Чинакам маданий революция амалга оширилди.

Ҳозир область территориясида 390 та йирик завод ва комбинат ишлаб турибди. Ўзбекистонимизнинг энг муҳим иқтисодий районига айланган пойтахт области республикада ҳосил қилинаётган электр қувватининг 70 процентдан кўпроғини, цементнинг 76 процентини етказиб бермоқда. Республиканинг асосий кўмир базаси ҳам Тошкент областида жойлашган. Ип газламаларнинг 94 проценти областимизда ишлаб чиқарилянти.

Ҳозир Тошкент области қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб чиқариш ва каноп етиштиришда мамлакатимизда биринчи, тўқимачилик саноати учун машиналар ишлаб чиқариш бўйича иккинчи, кўприк кранлар, ип-газлама ишлаб чиқариш бўйича учинчи ўринни эгаллаб турибди. Тошкент областида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар Иттифоқ йўли билан жаҳондаги 75 мамлакатга экспорт қилинмоқда.

Улуғ Ватан уруши йиллари область меҳнаткашларининг куч-қудратига, Ватанга фидокорлиги, иродаси ҳамда пролетар интернационализмига садоқатига жиддий синов бўлди. Ана шу оғир йилларда область меҳнаткашлари бутун куч ва воситаларни, ҳамма имкониятларни Ватан ҳимоясига бағишладилар.

Урушдан кейинги йилларда область халқ хўжалиги тезкорлик билан юксалтирилди. Қатор гигант корхоналар, жумладан Ўзбекистон қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинати, саноатнинг янги тармоғи — химия корхоналари каби гигант корхоналар фойдаланишга топширилди. Биргина саккизинчи беш йилликда областда 13 миллиард сўмлик саноат маҳсулоти, шу жумладан планга қўшимча равишда 212 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Тўққизинчи беш йилликнинг ўтган уч йили мобайнида ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 27,3 процент кўпайтирилди. Бу эса беш йиллик план — топшириқларида кўзда тутилганидан 3,4 процент кўпдир. Шу вақт ичида меҳнат унумдорлиги 18,4 процент оширилди.

Тошкент области саноати ҳақида гапирганда рангли металлургия саноатининг вужудга келиши, ривожланиши ва истиқболлари ҳамда саноатимизнинг фахри бўлган айрим гигант корхоналар тўғрисида тўхталмай бўлмайди. 50-йилларда Ўзбекистон рангли металлургиясининг тўнғичи ҳисобланган қўрғошин-рух кони фойдаланишга топширилди. Олмалиқдаги Олтинтопган қўрғошин конида руда қазиб олиш ишлари бошлаб юборилди. Шу тариқа областда қўрғошин-рух ва мис бойитиш фабрикалари ишга туширилди. Мис эритиш ва рух заводлари фойдаланишга топширилди. Ана шу корхоналарнинг бирлаштириш натижасида республикамизда энг йирик Олмалиқ кон-металлургия комбинати барпо этилди.

50 йил ичида республикамизда химия саноати тез суръатлар билан тараққий этди. Йирик химия корхоналари вужудга келди. Ана шуларнинг бир қанчаси Тошкент областининг Чирчиқ, Олмалиқ ва Янгийўл шаҳарларидадир.

Область партия ташкилоти меҳнаткашларни беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун курашга сафарбар этишни ўзининг асосий вазифаси деб билади. Экономиканинг муттасил юксалиши, халқ хўжалиги планларининг сўзсиз бажарилиши халқ фаровонлигини оширишнинг асосий омили эканлигини яхши билган область меҳнаткашлари тўққизинчи беш йилликни муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақада актив иштирок этмоқдалар. Ҳозир областдаги 114 дан ортиқ корхона муқобил план асосида ишлаётир. 2 мингдан ортиқ ишчи шахсий беш йиллик планини бажариб қўйди. 30 минг ишчи эса 1975 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Ана шу рақамларнинг ўзи кишиларимизнинг меҳнат шижоати, жасорати ҳақида ҳикоя қилиб турибди.

Капитал қурилиш мисли кўрилмаган даражада ривожланмоқда. Беш йилликнинг уч йили мобайнида 2,5 миллиард сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди.

Советлар тузумигина деҳқонни чинакам улуғлади. Унга ер, сув берди. Тошкент областининг деҳқонлари ҳам социалистик тузумимиз афзалликларидан фойдаланиб, ерларнинг унумдорлигини ошириш, экин майдонларини кенгайтириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш йўлидан дадил бормоқдалар. 1934 йилдан 1970 йилга қадар область территориясида 164 минг гектар янги ер очилиб, халқ измига буйсундирилди. Юбилей йилида область меҳнаткашлари 420 минг тонна «оқ олтин» хирмонини барпо этиш учун, жуда кўп миқдорда чорвачилик ва деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш учун курашмоқдалар. Пахтакорларимизнинг деҳқончилик маданиятини ошириш соҳасидаги муваффақиятларини кўрсатиш учун қуйидаги рақамларни келтиришнинг ўзи кифоя. Турсуной Охунова, Ҳакимполвон Қодиров, Энвер Алиев, Мария Ковалева, Мадамин Марайимов, Обид Отаев каби ташаббускор бригада бошлиқларининг издошлари йилдан-йилга кўпаймоқда. 100 дан ортиқ бригадалар ҳар гектаридан 40-45 центнердан ҳосил олмоқда. Пахтачиликни механизациялаш даражаси йил сайин ошмоқда.

Революцион анъаналар шаҳри — Тошкент, социалистик тузум билан бирга туғилган, мамлакатни индустрлаштириш фарзандлари бўлган Чирчиқ, Ангрен, Янгийўл, Бекобод шаҳарларининг меҳнат коллективлари, Тошкент областининг барча меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин тўйига муносиб туҳфалар ҳозирламоқдалар. Улар беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун курашиб, меҳнат зафарларини республикамиз ва Ўзбекистон Компартиясининг тўйига бағишламоқдалар.

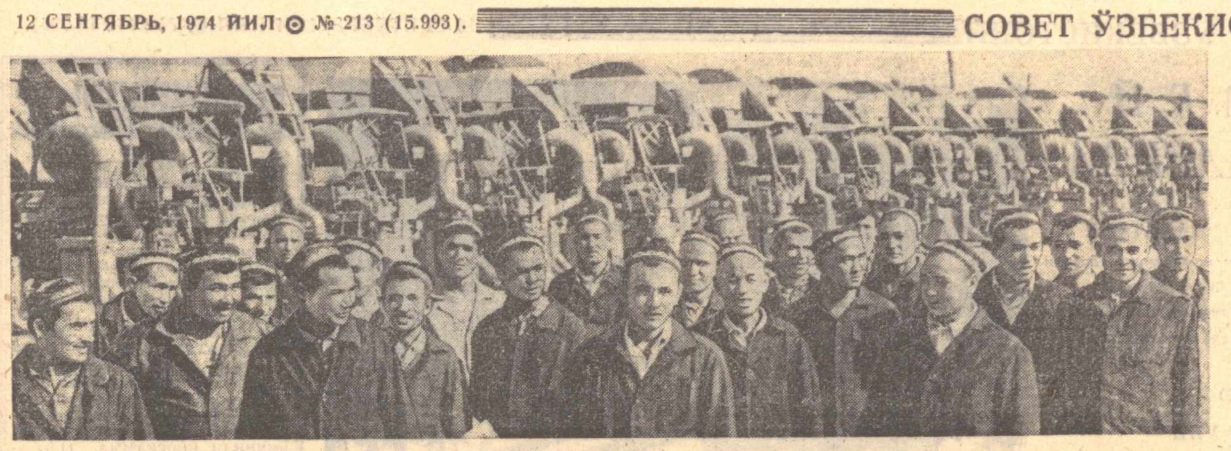

Балиқчи районидаги Максим Горький номли колхоз пахтакор-механизаторлари 3400 гектар майдонда юқори ҳосил етиштирдилар. Ҳосилнинг 80 процентдан кўпроғи «зангори кема»лар билан териб олинади. Бунинг учун 41 та терим агрегати мавсумга тайёрлаб қўйилди. Суратда: совхознинг бир группа механик-ҳайдовчилари терим агрегатлари қаршисида.
У. Раҳимов фотоси.

БУТУН КУЧ—ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИГА!

«ОҚ ОЛТИН» ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА

ТОШКЕНТ. Охунбобоев номли пахта заводининг коллективи янги ҳосил пахтасини қайта ишлашга киришди. Юқори Чирчиқ районидаги хўжаликларнинг меҳнаткашлари бу ерга дастлабки бир неча юз тонна пахтани келтирдилар. Обид Қосимов бригадаси шу пахтадан дастлабки 33 тонна тола ажратди.

Завод машинада терилган пахтани қабул қилиб олишга яхшилаб тайёргарлик кўрди. Тўртта қуритиш-тозалаш цехининг машина-ускуналари такомиллаштирилди ва ростлаб қўйилди. Давлат комиссияси корхона ремонтига «аъло» баҳо қўйди. Завод коллективи йиллик мажбуриятини бажариб қўйди. Мажбуриятга биноан тола реализациясини 1 миллион 340 минг сўмликка қадар етказиш мўлжаллангани. Завод меҳнатчилари республика ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейигача реализация ҳажмини 1,5 миллион сўмликкача етказишга сўз бердилар.

Янгийўл ва Бўка пахта заводлари ҳам беш йиллик белгиловчи йили ҳосилини қайта ишлашга киришди.

* * *

НУКУС. Қорақалпоғистон пахта тайёрлаш тресги коллективи Андижон область Қўрғонтепа пахта заводи меҳнаткашларининг мурожаатига жавобан беш йиллик белгиловчи йили планини 15 декабргача бажариш, шу кунгача янги ҳосил пахтасидан 45 минг тонна юқори сифатли тола ажратишга қарор қилди.

Автоном республикадаги ҳамма тайёрлаш пунктлари ва пахта заводлари «оқ олтин»ни қабул қилишга тахт қилиб қўйилган. Маҳсулот сифатини ошириш учун Беруний пахта заводида янги тозалаш цехи ишга туширилди. Хўжайли пахта заводида янги тозалаш батареялари ўрнатилди, бошқа корхоналарда замонавий машина-ускуналар монтаж қилинди. Бу ерда шу йил толанинг 65 процентини ва линтнинг 82 процентини биринчи сортлар билан олиш мўлжалланмоқда. Яқин кунларда шу корхоналар ер юзининг энг шимолида етиштириладиган пахтани қайта ишлашга киришади.

(ЎзТАГ).

ПЛАН 25 КУНДА

ХЎЖАЙЛИ, («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Қорақалпоғистон Автоном Республикаси колхозлари ва совхозларида пахта йиғим-терими кун сайин авж олдирилмоқда. Хўжайли районидаги Ленин номли колхоз меҳнаткашлари кунлик теримни кучайтириб, тайёрлов пунктларига тобора кўпроқ «оқ олтин» жўнатмоқдалар. М. Ҳасанова, Б. Кониёзова, Х. Султонова, Б. Ёрилқопова, Ў. Сафарбоева каби илғор теримчилар ҳар куни хирмонга 75-80 килограммдан пахта топширмоқдалар.

— Бу йил теримни қисқа вақтда ўтказамиз, — дейди колхоз раиси Р. Ҳасанов, — йиллик пахта тайёрлаш планини 25 иш кунида бажарамиз, социалистик мажбуриятимизни эса сал кейинроқ адо этамиз. Умуман юбилей йилида 1365 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 42 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарамиз.

Бундай дейишимизга асос бор. Ҳозир дефолиацияни қизғин давом эттирмоқдамиз. Кўсакларнинг 65-70 проценти очилиб, барг тўкилиб бўлгач, терим машиналарини тўла ишга туширамиз ва тўхтовсиз ишлатамиз. О. Оймуродов, М. Жуманов, Ф. Халилов, Б. Избосаров каби механик-ҳайдовчиларимиз байроқча кўтарилишини кутиб турибдилар. Ялпи ҳосилнинг камида 75 процентини машиналарда териб оламиз.

Шу кунларда пахта теримида 900 киши қатнашмоқда. Кунлик график ошириб бажарилмоқда. Лекин бу билан чекланa олмаймиз. Кўсаклар ёппасига очилиши билан теримчилар сонини яна бир минг кишига кўпайтирамиз. Теримчилар билан механик-ҳайдовчилар мусобақасини қизитиб, ҳар куни йиллик планнинг 6-7 проценти миқдорида пахта тайёрланишини таъминлаймиз.

Райондаги бошқа колхозларда ҳам пахта терими бошлаб юборилди, яқин кунларда пахтазорларда «зангори кема»лар сузиб «оқ олтин» хирмонига қут-барака киритади.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

ЁШЛАР ҒАЙРАТИ

Шеробод район комсомол комитетининг биринчи секретари Чиннихол Худоёрова ўз машинасининг бункеридан хирмонга дастлабки бир неча тонна пахтани топширди.

Чиннихолнинг номи республикада машҳур. У Шеробод даштидаги қизлар орасида биринчи бўлиб «зангори кема» штурвалига ўтириб, бир неча йилдирки энг яхши пахта терадиган машина механик-ҳайдовчилари қаторидан муттасил ўрин олиб келмоқда. Чиннихол бултур тўрт қаторли агрегатда 395 тонна пахта териб, қарийб юз теримчининг ўрнини босди. Комсомол раҳнамосининг меҳнат жасорати юксак ҳукумат мукофоти — Ленин ордени билан тақдирланди.

Худоёрова бу йил кузда ўзининг отпускасини олтинчи марта далада ўтказмоқда. Чиннихол Жанубдаги қўриқ ерда жойлашган энг ёш хўжалик — Усмон Юсупов номли совхозда меҳнат қилмоқда. Машҳур механик-ҳайдовчи мавсумда 400 тонна пахта териш мажбуриятини олган.

Сурхондарё областидаги кўпгина колхозчи ёшлар, совхоз ишчилари, корхона ва муассасаларнинг ёшлари комсомол раҳномасидан ибрат олиб, унга эргашмоқдалар. Бу йил Шеробод районидаги қизлардан юздан ортиқ киши ҳосилни машинада териб олишда иштирок этади. Уларнинг ҳаммаси район комсомол комитетининг ташаббуси билан ташкил этилган курсларда тайёргарликдан ўтдилар. Улардан энг тажрибалилари—бир неча йилдан буён «зангори кема»ларни бошқариб келаётган қизларнинг ҳар бири мавсумда ўз машинасининг бункеридан 200-300 тоннадан пахта топширишга аҳд қилган.

(ЎзТАГ мухбири).

Шеробод райони.

Беш қиррали кумуш чаноққа қувонч билан боқаётган бу қиз Поп районидаги «Коммунизм» колхозининг кўпминг килограммчи моҳир теримчиси Марямхон Саматова. Унинг қалби пешона тери ва юрак қўри билан етиштирилган «оқ олтин» ҳосилини тез ва соз териб олиш ишқи билан банд. Марямхон мавсумда 11 тонна «оқ олтин» теришга аҳд қилган. У ваъдага вафо қилиш учун курашиб, кунига колхоз хирмонига 100-110 килограммдан дур тўкмоқда.
А. Тўраев фотоси.

МАРРА—45 ЦЕНТНЕР

— Юбилей йилида ҳар гектар майдонда пахта ҳосилдорлигини 45 центнерга етказамиз!

Ана шу юксак мажбуриятни адо этиш йўлида ҳормай-толмай кураш олиб бормоқдамиз. Бу шунчаки, менинг гапим бўлиб қолмай, колхозимизда тер тўкаётган барча азаматларнинг аҳду-паймони.

45 центнер! Бу кўрсаткичга эришиш осон эмас, албатта. Масалан, ўтган йили 1262 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 37 центнердан хирмон кўтардик. Бу йил пахта майдонимизга 50 гектар ер қўшилди. Демак, 1312 гектар ерда пахта етиштириб, ҳосилдорликни бир йилда гектар бошига 8 центнерга кўтариш, яъни 45 центнерга етказишга аҳд қилдик. Ана шунда ялпи ҳосил 5900 тоннага етади. Бу — бултургидан 1200 тонна кўпдир.

Даладаги ҳосилни чўтлаб-чамалаб кўриб, юксак мажбуриятни тўла қоплай оладиган миқдорда ҳосил етиштирилганлигига ишонч ҳосил қилдик. Далада деган сўзни алоҳида таъкидлаб айтаётганлигимнинг сабаби бор: етиштирилган «оқ олтин» ҳар қанча мўл бўлмасин, у ҳали хирмонга уюлганича йўқ. Шундай экан, ҳақиқий деҳқон ҳосил омборга кирмагунча хотиржам бўла олмайди.

Биз йиғим-теримни қисқа муддатда ўтказиш тадбирларини белгилаб, шу кунларда бутун диққат-эътиборимизни план ва мажбуриятни тезроқ бажаришга, республикамизнинг олтин тўйига муносиб совға тайёрлашга қаратмоқдамиз.

Колхозимизда планда белгиланган ҳосилнинг 80 проценти, яъни қарийб 3900 тонна пахта машиналар билан терилади. Машина теримига ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўрилди. 27 та терим машинаси, шу жумладан, «Ўзбекистон» маркали 9 та агрегат барвақт тахт қилинди. Терим икки сменада ташкил этилишини эътиборга олиб, механик-ҳайдовчилар сонини 60 кишига етказдик. Машина теримига 900 гектар майдон ажратилиб, ғўза калта бўғин, серкўсак, яъни машинада теришга ўнғай қилиб ўстирилди. Далалар бегона ўтдан тозаланди, карта четлари, машина айланадиган жойлар текисланди. Қайси пайкалдаги ҳосилни қайси группанинг териши белгилаб қўйилди.

Механик - ҳайдовчиларнинг кўпчилиги пешқадам механизаторлар мусобақасига қўшилиб, ҳар бири мавсумда 200-300 тонна «оқ олтин» териш мажбуриятини олди. Х. Ғойибов, А. Йўлдошев, Қ. Янгибоев, Ў. Болтаева каби дала гвардиячилари тўрт қаторли машинада 350 тоннадан дурдона йиғиб беришга аҳд қилишди. Бешта бригада етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини машинада териб олишга қарор қилди. И. Олимов, Ш. Раматов, Э. Собиров, Қ. Норбоев, С. Бобожоновлар бошчилик қилаётган ана шу бригадалар машина теримига шай бўлиб турибдилар.

Пахтанинг пишиб етилиши ва очилишига қараб дефолиацияни яқин кунларда тамомлаймиз. Ғўза барги яхши тўкилиши биланоқ «зангори кема» капитанлари теримни бошлаб юборишади. Қўлда териладиган далаларда пахта теримига киришилди. Пахта қийғос очилаётганлигини назарда тутиб, теримчилар сонини 900 кишига етказдик. Уларнинг деярли ҳаммаси кўпмингкилограммчилик ҳаракатига қўшилди. Қ. Отахонов, С. Тўраев ва Ў. Худойбергановалар бошлиқ бригадалар маррага биринчилар қаторида етиб бориш учун курашаётирлар. Колхозимизда 120 коммунист ва 300 комсомол бор. Улар йиғим-теримда авангард бўлиш билан бирга, пахтакорлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни олиб боришда фаолият кўрсатмоқдалар.

Йиғим-терим илғорларини моддий ва маънавий рағбатлантириш диққат марказимизда бўлади, дала меҳнатчилари учун барча шароитлар яратилади. Мусобақа ғолиблари учун кўчма Қизил байроқ ва вимпеллар таъсис қилинди. Илғорларни мукофотлаш учун маблағ ажратилди.

Биз пахта тайёрлаш планини 10 октябрга, юксак социалистик мажбуриятимизни республикамизнинг олтин юбилейигача адо этиб, улуғ айёмга лойиқ тўёна билан борамиз.

Саид СОТИПОВ,
Урганч районидаги Чапаев номли колхоз раиси.

ЯНГИЛИКЛАР ХАБАРЛАР ВОҚЕАЛАР — ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ВАЗИФАЛАР БАЖАРИЛАДИ

ВАШИНГТОН, 9 сентябрь. ТАСС мухбири Вашедченко хабар беради: «Союз» — «Аполлон» программаси бўйича биргалашиб учишга тайёргарлик кўраётган совет космонавтлар экипажи Қўшма штатларга келди. Совет космонавтларини тайёрлаш раҳбари авиация генерал-майори, СССР космонавт учувчиси В. А. Шаталов делегацияга бошчилик қилмоқда.

Бу келишимиздан мақсад, деди ТАСС мухбири билан суҳбатда В. А. Шаталов, тренажларда «Аполлон» кемаси билан бир кеманинг экипажини иккинчи кемага ўтказишни таъминловчи шлюз камера макетларида экипажларнинг биргаликдаги машқларини давом эттиришдан иборатдир.

Шу йил ёзда бир гуруҳ астронавтлар самовий шаҳарчада бўлиб, совет космонавтлари билан шлюз камерасидан «Союз» космик кемасига ўтишда биргалашиб қилинадиган ҳаракатларни пишиқтирган, «Союз» кемасида биргалашиб ишлаганди. Энди Хьюстонда «Аполлон» кемасида худди шундай операциялар пишиқтирилади.

В. А. Шаталов учишга тайёргарликлар қатъий график асосида бораётганлигини айтди.

Хьюстондаги учрашув ҳозиргина тугади, Москвада ишчи группаларнинг учрашуви эса давом этмоқда, бу ерда туташтирувчи узелнинг Хьюстонда ўтказилган синов натижалари қараб чиқилмоқда. Синов муваффақиятли ўтди.

В. А. Шаталов Совет Иттифоқи билан Қўшма Штатларнинг космосни ўзлаштиришдаги ҳамкорлиги, «Союз» космик кемаси билан «Аполлон» кемасининг келгусида биргалашиб учиши халқаро кескинликни юмшатишга ва Совет—Америка муносабатларини ривожлантиришга қўшилган катта ҳиссадир, деб таъкидлади. Космос — жуда қизиқарли соҳа, фан ва техниканинг энг илғор соҳасидир, деди В. А. Шаталов. Ҳозир шу соҳада мамлакатларимиз ўртасида ғоят кенг алоқа боғлаб турилибди, менимча, бу нарса илм-фан, экономика ва умуман инсоният тараққиёти учун жуда кўп нарса беради. Биз мана шу йўлдан олға бораверамиз.

Биргалашиб учишни машқ қилиш ва тайёргарлик кўриш, деди ТАСС мухбири билан суҳбатда Совет—Америка қўшма космик парвозида «Аполлон» кемасининг командири генерал Т. Стаффорд, жуда яхши боряпти. 1975 йилнинг июлида мамлакатларимиз биргалашиб жуда қизиқарли парвоз ўтказадилар, деди у. Мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришда «Союз» — «Аполлон» программасининг жуда муҳим аҳамияти бор. Биргалашиб учиш, Совет Иттифоқи билан Қўшма Штатлар шунчалик жуда мураккаб программаларда ҳамкорлик қила олишлари мумкинлигини ва улар енгиб ўта олмайдиган проблемалар йўқлигини бутун дунёга намойиш этувчи муҳим қадам бўлишига шубҳа йўқ.

ЧИЛИ ХАЛҚИ БИЛАН БИРДАМЛИК

Чилида фашистлар тўнтариши ўтказилган ва президент С. Альенде ўлдирилганининг бир йиллиги муносабати билан жаҳон жамоатчилиги Чили халқи курашини қатъий қўллаб-қувватламоқда. Барча мамлакатларнинг меҳнаткашлари чилилик қардошлар билан жаҳон бирдамлик куни — 11 сентябрни кенг нишонлаб, фашистлар хунтасининг ваҳшиёна жиноятларини қораламоқдалар ва мамлакатда террор, репрессиялар тўхталишини талаб қилмоқдалар.

● САН-ХОСЕ. Шу кунларда Коста-Риканинг кўпгина корхоналарида ва муассасаларида чили халқи билан оммавий бирдамлик митинглари бўлиб ўтмоқда.

Мамлакат меҳнаткашлари, студентлар Чилида демократия тикланишини, Луис Корвалан ва бошқа сиёсий маҳбуслар озод этилишини талаб қилмоқдалар. Бирдамлик митингларида бир қанча ўқув юртларининг студентлари ва ўқувчилари хунтанинг ваҳшийликларини қатъий қораладилар.

● ГАВАНА. Латин Америкаси студентларининг қитъа ташкилоти (ОКЛАЕ) ўзининг ҳамма аъзоларига мурожаат этиб, Чилида фашизмга қарши шу мамлакат билан бирдамлик халқаро учрашувни қўллаб-қувватлашга даъват этди. ОКЛАЕнинг бу ерда тарқатилган чақириқномасида чилилик ватанпарварлар дарҳол озод этилиши талаб қилинади.

● БУЭНОС-АЙРЕС. Латин Америкасидаги парламент аъзолари Чили ватанпарварларининг тарафдадирлар. Қитъадаги турли мамлакатлар парламентларининг 150 вакили Венесуэла пойтахти Каракас шаҳрида Чили халқи билан бирдамлик Латин Америкаси парламентлари конференциясини ўтказишга қарор қилди. Бу конференция ноябрнинг иккинчи ярмида бўлади. Аргентина сенатининг гражданлар радикал союзи партиясидан аъзоси Иполито Солари Иригоиен шу гапларни маълум қилди.

● ЛИССАБОН. Бу ерда Португалия пойтахти меҳнаткашларининг фашистлар хунтасига қарши Чили халқи кураши билан бирдамликка бағишланган кўп минг кишилик митинги бўлиб ўтди. Митингда мамлакатда Чили халқи билан бирдамлик ҳафталигини ўтказаётган ташкилотлар ва сиёсий партияларнинг раҳбарлари, шунингдек, Чили қаршилик ҳаракатининг вакиллари нутқ сўзладилар. Митингда Португалия Коммунистик партиясининг Бош секретари Алваро Куньялнинг мактуби ўқиб эшиттирилди. У Чили халқи ва демократик кучларини табриклаб, Португалия коммунистларининг улар билан бирдамликларини изҳор этди.

● БЕРЛИН. Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг таклифига биноан Чили президенти марҳум С. Альенденинг рафиқаси Ортенсия Бусси де Альенде бу ерга келди. У фашистлар исёни чоғида Чили президенти ҳалок бўлган куннинг бир йиллиги муносабати билан Берлин меҳнаткашлари 11 сентябрда ўтказаётган митингда қизи Исабель билан бирга қатнашмоқда.

(ТАСС).

ВИСТАВКАНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

РАНГУН, 9 сентябрь. (ТАСС мухбири). Ўрта Осиё социалистик республикалари ва Қозоғистон халқлари тасвирий ва амалий санъатининг бу ерда очилган совет виставкаси зўр муваффақият қозонмоқда. Виставка Бирма Иттифоқи социалистик республикаси пойтахтининг қоқ марказидаги миллий маданият музейи виставка павильонларидан бирига жойлаштирилган.

Виставкага Қозоғистон, Ўзбекистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Туркманистон рассомларининг, шунингдек ана шу республикалар халқ усталарининг асарлари қўйилган.

Бирма матбуоти виставкага юксак баҳо бермоқда. «Гардиан» газетаси редакцион мақоласида таъкидлаб ўтганидек, экспозицияга қўйилган асарлар халқ талантлари равнақ топганлигидан ёрқин тасаввур беради, буржуа тараққиёти босқичини четлаб ўтиб, социализмга қадам қўйган ва СССРдаги бошқа халқлар билан бирга коммунизмнинг муҳташам биносини қураётган халқлар маданиятини ривожлантириш ҳақида партия ва Совет давлати доимо ғамхўрлик қилаётганлигидан далолат беради.

Виставка томошабинларининг таассуротлар дафтарига кўпгина яхши фикрлар ёзиб қолдирилган.

МОЗАМБИКДАГИ АҲВОЛ

ДОРУССАЛОМ, 10 сентябрь. (ТАСС). Лоренсу — Маркишдан хабар берадилар: Мамлакатдаги ҳокимиятни Мозамбик озодлик фронти бошчилигидаги мувaққат ҳукуматга топшириш тўғрисида Лусакада имзоланган битимга қарши чиққан ўнг экстремист исёнчилар қаршилик кўрсатишни тўхтатиш ва ўзлари ишғол қилиб турган радиостанцияни полицияга топширишга қарор бердилар.

Исёнчилар радио орқали сўнгги эшиттиришларида «атроф теваракларидаги шаҳарларда аҳвол жиддийлашганлиги»ни шундай қарорга келишлари учун сабаб қилиб кўрсатдилар. Ана шу шаҳарларда яшовчи африкаликлар Мозамбик озодлик фронтини қўллаб-қувватлаётганликларини билдириб, исёнчиларга қарши қатъий чоралар кўрилишини талаб қилдилар.

Шундан кейин полиция қўмондони гапириб, исёнчиларнинг таслим бўлганлиги тўғрисидаги хабарни тасдиқлади.

Португалия қуролли кучларининг Лоренсу-Маркишдаги қўмондонлиги исёнчилар томонидан босиб олинган шаҳар аэропортини армия яна ўз назоратига олганлигини маълум қилди.

Экстремистлар кеча иғвогарлик уюштирган Байрда ва Мозамбикнинг бошқа шаҳарларида осойишталик сақланмоқда.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМНИНГ ОЗОД ҚИЛИНГАН РАЙОНЛАРИДА

ХАНОЙ, 10 сентябрь. (ТАСС). Жанубий Вьетнамда ёгингарчилик мавсуми бошланди. Дарёларнинг сатҳи тобора кўтарилмоқда, деҳқонлар баҳорги шоли ҳосилини тезроқ йиғиб олишга ҳаракат қилмоқдалар. Сайгон қўшинларининг озод этилган районларга ҳужуми давом этаётганлигига қарамай, аҳолининг турмуши нормал изга кириб бормоқда. Кун сайин обрў-эътибори ошиб бораётган халқ революцион комитетларининг ғамхўрлиги туфайли Жанубий Вьетнам Республикасининг озод этилган зонасида деҳқонлар уруш хароб қилган экономикани тиклаш учун зўр ғайрат билан ишламоқдалар.

Шоли етиштиришни кўпайтириш ҳозирги вақтда Жанубий Вьетнам аҳолиси учун асосий масаладир. Узоқ давом этган уруш шолипояларга, ирригация системаларига катта зарар етказди. Кўпгина жойларда ҳақиқатан ҳамма ишни янгидан бошлашга; каналлар қуришга, янги ерларни ўзлаштиришга тўғри келмоқда.

Намбо районининг ғарбий қисми қадим замонларданоқ мўл шоли ҳосили билан донг чиқарган. Шу йилнинг олти ойи мобайнидагина бу ерда шолипоялар 450 минг гектарга кенгайди. Бу эса, бутун ўтган йилдаги шолипоя майдонларига қараганда икки баравар кўп. Баҳорги ҳосилни йиғиштириб олиш асосан тамомланди. Озод этилган районларнинг деҳқонлари ўзларини гуруч билан таъминлабгина қолмай, шу билан бирга чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни ҳам анча кўпайтирдилар.

Намбонинг ғарбий қисмида дастлабки ярим йил ичида янгидан 250 та кенг истеъмол буюмлари магазинлари очилди.

Чавинь вилоятининг озод этилган қисмида қурғоқчилик мавсумида 100 дан кўпроқ тўғон, 30 та шлюз, минг километр узунликда каналлар қурилди.

ПЕКИННИНГ ИҒВОГАРЛИК ЙЎЛИ ҚОРАЛАНМОҚДА

БЕРЛИН, 10 сентябрь. (ТАСС). Маочилар ўзларининг шовинистик мақсадларини амалга ошириш йўлида капиталистик мамлакатлардаги энг экстремист доиралар билан тил бириктириб, кескинликни юмшатишга халақит беришга ва жаҳонни «совуқ уруш»лар даврига қайтаришга уринмоқдалар, «Нойес Дойчланд» газетаси христиан-демократлар иттифоқнинг раиси Колнинг Пекинга визитини шарҳлаб шундай деб ёзди.

Газета ХХР Давлат кенгаши раисининг ўринбосари Дэн Сяопин ва ХХР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Цяо-Гуаньхуанинг бир қанча гапини келтириб, улар гўё икки герман давлати йўқ деб, Бонннинг Ғарбий Берлинга нисбатан қонунга хилоф даъволарини қўллаб-қувватлаганликларини ва Коль билан «тамомила якдиллик билдириб», НАТОни мустаҳкамлаш зарур, деб жар солганликларини уқтириб ўтади.

Хитой сиёсий арбоблари, аввало, социалистик ҳамдўстликка қарши ҳуруж қилмоқдалар, деб уқтириб ўтади «Нойес Дойчланд» газетаси. Чунки Европада ва бутун дунёда «совуқ уруш»дан кескинликни юмшатиш сари бурилишга эришиш йўлидаги ҳамма муҳим ташаббуслар Совет Иттифоқи теварагига жипслашган социализм мамлакатлари томонидан бўлмоқда. Социалистик ҳамдўстликнинг мавжудлиги ва кучайиб бориши Пекиннинг кўзига тушган хасдек бўлиб кўринмоқда. Пекин раҳбарлари ўз иғвогарлик гаплари билан мавжуд реалликни ўзгартиришга қодир эмаслар, албатта. Аммо улар халқаро муҳитни заҳарлашга уринмоқдалар, бошқа суверен давлатларнинг ишларига аралашмоқдалар.

Маочилар социалистик ҳамдўстликнинг тинчликсеварлик сиёсатига қарши блок тузмоқдалар. Чунки, бу сиёсат уларнинг гегемонлик, буюк давлатчилик, шовинистлик мақсадларига қарама-қарши турибди, деб уқтириб ўтади газета. Худди мана шунинг учун ҳам социалистик ҳамдўстликнинг халқаро таъсири ўсиб борган, кескинликни юмшатиш жараёни халқаро майдонда мустаҳкам қарор топган сари Пекин раҳбарларининг кирдикорлари ҳам тобора шиддатли тус олмоқда.

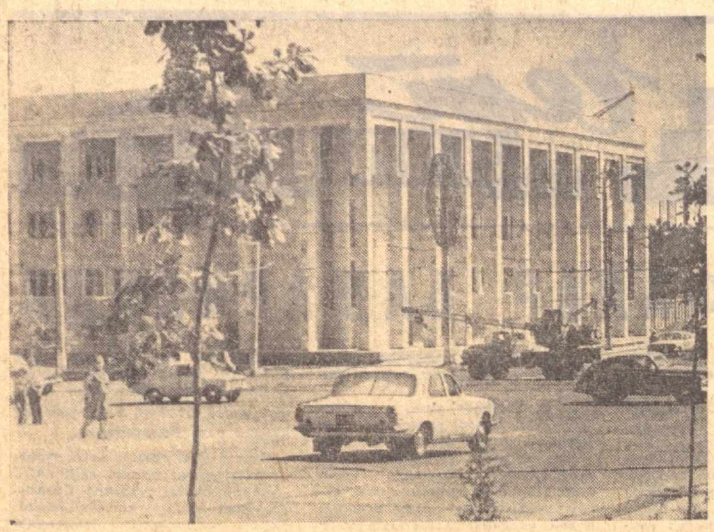

ЮБИЛЕЙ ОБЪЕКТЛАРИДА

ТАШҚИ САВДО ПАЛАТАСИ

республикамиз савдо-сотиқ ишларининг тараққиётида катта роль ўйнайди. Сиз кўриб турган (чапда) мана бу муҳташам бинода юбилей кунлари Узбекистон ССР Ташқи савдо палатаси коллективи иш бошлайди.

⊙

ЁШЛАР УЙИ —

Узбекистон ССР ва Узбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейига тўёна бўлади. Объект ишга тушиш арафасида. Эндиликда бу ер республикамиз ёшларининг севимли масканн бўлиб қолади.

И. Глауберзон фотолари.

„ОЛТИН ТЎЙ“ АНЖУМАНИ

Улкамиз узра улкан тўй нафаси кезмоқда. Дарҳақиқат, Узбекистон ССР ва Узбекистон Компартиясининг эллик йиллигига саноқли кунлар қолди. Бу катта шодиёнага ёш ҳам, кекса ҳам, шу жумладан, республикамиз зиёлилари ҳам муносиб совға тайёрлаяптилар.

Бугун республика Фанлар академияси Ботаника илмий-тадқиқот институтининг мажлислар залида Бутуниттифоқ микробиология жамияти Узбекистон бўлими томонидан ташкил этилган Узбекистон ССР ва Узбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейига бағишланган микробиология, альгология ва микология бўйича республика анжумани ўз ишини бошлайди.

Шу муносабат билан мухбиримиз юбилей конференциясини ташкил қилиш комитетининг раиси, Узбекистон ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси, биология фанлари доктори, профессор Ахрор Музаффаров билан суҳбатлашди:

— Ўзбекистон олимларининг эллик йил ичида фаннинг турли соҳаларида қўлга киритган ажойиб ютуқлари Иттифоқимиздагина эмас, балки чет мамлакатларда ҳам катта эътибор қозонган. Революциядан аввал қолоқ Туркистон ўлкасида биология фани бошқа фанлар каби илмий асосга эга эмас эди.

Улуғ Октябрь революциясидан кейин Ўзбекистонда бошқа фанлар қатори биология фанининг ёш тармоқларидан — микробиология, альгология ва микология соҳалари ҳам йўлга қўйилиб, бирмунча ютуқларга эришилди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси қошида 1943 — 1947 йиллар давомида спорали ўсимликлар ва микробиология лабораториялари ташкил этилди. Мазкур лабораторияларда сув ўтлари, замбуруғлар таркибини ўрганиш билан бир қаторда тупроқ унумдорлигини ошириш, қишлоқ хўжалиги ўсимликлари илдиз атрофи микрофлораси таркибини ўрганиш, сут ва вино ачитқиларини тайёрлаш каби йўналишлар йўлга қўйилиб, қувончли натижаларга эришилди.

Дарвоқе, эллик йил ичида республикамизда микробиология, альгология ва микология бўйича жуда муҳим ишлар амалга оширилди. Айниқса, сув ўтлари, замбуруғлар, бактериялар каби организмларнинг сув ҳавзаларида, тупроқда учрайдиган турлари ва уларнинг таркибий қисмлари, тарқалиш қонуниятлари, экологияси ва географиясини аниқлаш билан бирга уларнинг физиологияси ва биохимияси ҳар томонлама ўрганилди.

Яшил сув ўтларидан хлорелла, сценедесмус ва кўк-яшил сув ўтларидан спирулина турларини кўпайтириш усуллари ишлаб чиқилди. Республикамиз чорвачилигида, ипакчилигида, балиқчилигида мўл ҳосил олишда сув ўтлари асосий манба бўлиб қолди. Сўнгги вақтда сув ўтларини замбуруғлар ва бактерияларнинг коммунал-хўжалик ва саноат чиқинди сувларини тозалашдаги ролини ўрганиш ижобий натижалар берди.

Ҳақиқатан ҳам эллик йил ичида олимларимиз қўлга киритган ютуқлар улкан. Ҳали олдимизда жуда ҳам муҳим вазифалар турибди. Буларга оқсил, аминокислоталар, антибиотикларни синтез қилиш, айрим замбуруғ ва бактериялардан фермент ва ҳар хил биологик актив моддаларни олишни тугаллаш, республикамизнинг фахри бўлган пахтачиликка катта зарар келтирадиган вилт касаллигини тарқатувчи замбуруғларнинг биологик белгилари ва унга қарши кураш чоралари каби қатор масалаларга алоҳида эътиборни жалб қилмоғимиз керак.

Юбилей конференциясига республикамиз олимларидан ташқари Иттифоқимизнинг барча илмий даргоҳларидан ҳам олимлар иштирок этадилар. Жумладан, москвалик олим — СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, биология фанлари доктори профессор Я. И. Раутенштейн «Бактериофагларнинг ва микроорганизмларнинг ўзгарувчанлиги ва уларнинг аҳамияти», Москва Давлат университетининг кафедра мудири, биология фанлари доктори, профессор М. В. Горленко «Фитопатоген замбуруғларининг географик тарқалишидаги айрим қонуниятлар», Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги фанлари академиясининг мухбир аъзоси, биология фанлари доктори Г.С. Муромцев «Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги микробиологияси илмий-текшириш институтининг ғўза вилти вертициллёз касаллигига қарши текширишларнинг айрим натижалари ҳақида» ва бошқалар турли темаларда докладлар билан қатнашадилар.

Республикамизнинг олтин тўйига бағишланган юбилей конференциясида 130 доклад тингланади. Уч секцияга бўлинган бу анжуман икки кун давом этади. Меҳмонлар эллик йил ичида қўлга киритилган улкан ютуқларимиз билан танишадилар.

Советлар мамлакатида

ДЎСТЛИК ВА САНЪАТ БАЙРАМИ

Туркманистонда СССР халқларининг Туркманистон ССР ва Туркманистон Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган санъат фестивали бошланди. Шаҳарларда, район марказларида ва ишчи посёлкаларида Ўзбекистон, Грузия, Қозоғистон, Қирғизистоннинг таниқли музика коллективлари, машҳур хонандалар — СССР халқ артистлари М. Биешу, Н. Ткаченко, РСФСРда хизмат кўрсатган артист О. Воронец ва бошқа санъаткорлар концертлар бермоқдалар. Меҳмонлар Махтумқули номли опера ва балет театрининг спектаклларида қатнашадилар, беш йилликнинг улкан корхоналари ва янги қурилишларда концертлар қўйиб берадилар.

15 сентябрдан бошлаб СССР халқлари санъати байрами Ўзбекистонда давом эттирилади.

МАРМАРГА ЎХШАЙДИ

Константиновкадаги (Донецк области) «Автостекло» заводида йилига юз минг квадрат метрдан ошиқ декоратив шлак-ситалл чиқаришга мўлжалланган тажриба установкаси ишга туширилди.

Шлак-ситалл махсус технология бўйича домна печининг шлаки билан бўяйдиган қўшимчалардан тайёрланади. Бу материалдан ясалган плиткаларнинг кўринишини мармардан ажратиб бўлмайди. Оқ, оч кулранг, пушти гулли шлак-ситалл ғоятда пишиқ, оловбардош бўлиб, кислота ва ишқорда ҳам бузилмайди. У бошқа материалларга нисбатан анча арзон.

ЯНГИ КЕМАЛАР

Хўл мева ташийдиган янги «Павел Штернберг» (Рига шаҳри) кемасида СССРнинг давлат байроғи кўтарилди. Совет Иттифоқининг буюртмаси билан Польша кемасозлари қурган рефрижераторга совет астроном олими ва революцион арбоб номи берилди. ПХРда қурилган бу кема, шунингдек «Николай Коперник» ва «Михаил Ломоносов» рефрижераторлари Латвия денгиз пароходчилиги составига киритилди.

(ТАСС мухбирлари).

Газетхонлар илтимосига кўра

КУЗ ҲАВОСИ — ЖОН ДАВОСИ

Кузни олтин фасл деганимизда, одатда, баргларнинг заррин ранг олиши тушунилади. Ширин-шакар мевалар, қовун-тарвузлар, осмон ўпар хирмонлар, тўкин дастурхонлар олтин фаслнинг шарофати туфайлидир. Киши саломатлигининг мустаҳкамланишида кузнинг сеҳрли кучи қадимдан маълум. Энди одам исиб ҳам кетмайди, терга ҳам ботмайди, оғзи қуриб, чанқамайди ҳам. Дарҳақиқат, кузда ҳаво мусаффо бўлиб, сув тиниийди.

Табиатнинг жонли ва фаол вакили — одам организми ҳам тиниқади, ҳарорат, «асорати»дан фориғ бўлади. Бинобарин, куз фаслида организмда бир қатор биохимик ўзгаришлар юз беради.

Эрта кузда кечқурунлари ва саҳарда ҳаво хийла салқин бўлади. Туш пайтлари иссиқ бўлса-да, ёқимли шабада эсиб туради. Шунинг учун ҳам киши кун бўйи ўзини тетик ва бардам ҳис этади.

Салқин ҳаводан юрак дадил уради, томир сиртга тепади, таноб тортилади. Қон босими меъёрида бўлади. Қон ҳаракати, бинобарин, кислород таъминоти тубдан яхшиланади. Натижада эски дард барҳам топади. Иштаҳа очилади, кишининг вазни ошиб, хушрўй бўлади. Витаминларга бой мевалар юрак мушакларини, жигар ва безларни табиий глюкоза билан, сўз жоиз бўлса, суғориб, «илдизини» мустаҳкамлайди.

Ошқозон ва ичаклар равон ишлаб, киши қабзиятдан халос бўлади. Организмнинг фароғати ва ҳаловатидан марказий асаб системаси равшанланиб, фикр ўткирлашади. Айтишларича, Шарқ донишмандлари ёз чилласида дам олишган, куз фаслида эса ижодга берилишган. А. С. Пушкин ақлан ва жисмонан ўзини куз фаслида яхши сезган, ижоди унумли бўлган. Ривоятларга қараганда, баъзи бир иссиқ мамлакатларнинг одамлари ҳароратдан дармонлари қуриб, кун кечирганлар. Шунда шаҳар «бежон»дек туюлган. Куз ҳавоси келиши биланоқ улар аста-секин ўзларига кела бошлаганлар.

Кузда ҳаво заррачалари ёзга кўра зич жойлашган бўлади. Бир нафасли ҳаво тўйимли бўлиб, ўпкани, қолаверса, организмни кислородга қониқтиради. Кислороднинг қонга сўрилиши ҳам шунча осон бўлади.

Куз фаслида зарарли ҳашоратлар, айниқса, пашша, аста-секин қирғин бўла бошлайди. Бу йил аксига пашшалар кўп бўлиб, баъзи бир кўнгилсиз ҳодисаларга сабаб бўлди. Бундан айрим медицина органлари тегишли хулоса чиқариб олсалар керак.

Куз келиши билан ич кетиш касалликлари (диспепсия, ич буруғи), баъзи бир кўз оғриқлари (конюнктивит), овқатлардан заҳарланиш (токикоинфекция) кескин камаяди. Аммо куз фаслининг ўзига хос касалликлари ҳам бўлади. Ўпкага совуқ ҳаво кириши билан эски йўтал (сурункали бронхит, зотилжам, бронхиал астма) қўзғалиши ёки бод, бел, умуман бўғин оғриқларининг «уйғониши» мумкин.

Маълум ёшдаги болаларда томоқ безларининг яллиғланиши, қулоқнинг оғриши, бош суяк оралиғидаги бўшлиқларнинг шамоллаши каби хасталиклар очилиб қолади.

Эрта наҳорда ич кийимда дадил югуриш, совуқ сув билан ювиниш, томоқни ғарғара қилиш, бурунга сув тортиш, сўнг яхшилаб (тери қизаргунча) артиниш каби тадбирлар кишининг чидамлилигини оширади. Эрта кузда бунақа чиниққан киши шамоллаш, тумов, ҳаттоки гриппга ҳам чалинмайди.

Шу билан бирга баъзи бир эҳтиёт чораларини кўриб қўйиш фойдадан ҳоли бўлмайди. Кузда, масалан, пойафзал кунаро мойлаб турилса, у юмшоқ бўлибгина қолмай, балки оёққа нам ёки сув ўтказмайди.

Радио ёки телевизор орқали эртага қанақа об-ҳаво бўлишини билиб, ўшанга яраша кийиниб олиш зарур. Акс ҳолда, киши номатлуб шароитга тушиб қолиши мумкин.

Ўзбекистон шароитида олтин фасл ўзининг давомли, ёқимтой об-ҳавоси билан кишининг саломатлигини дурустлайди, умрига-умр қўшади.

З. ЭГАМБЕРДИЕВ,
медицина фанлари кандидати.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00— МОСКВА. 17.45 — ТОШКЕНТ. Телефильм. 18.10. Концерт. 18.40 — «Идеология ва ҳаёт». 19.10 — Шеърият мухлисларига. 19.20 — АХБОРОТ. 19.35 — «Меҳнат семестри — аъло баҳога» (1-кўрсатув). 20.05 — Озуқа базасини мустаҳкамлаш резервлари (5-кўрсатув). 20.30 — Ўн минут музика. 20.40 — АХБОРОТ. 21.00 — Андижон сув омбори қурувчиларига бағишланган кўрсатув ва концерт. 22.00 — «ВАҚТ». 22.30 — Қардош республикалар телевизион фестивали. **Экранда—Қирғизистон ССР.** ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатуви. 12.00— Телефильм. 17.45 — МОСКВА. 22.00 — Ҳужжатли кино экрани (Тошкент). 22.30—МОСКВА. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. Янгиликлар. 19.15 — Ҳужжатли фильм. 20.05 — Фильм-концерт. 20.40 — **Қизни изланг** (бадиий фильм).

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Ватанни қумсаш — САНЪАТ САРОЙИ, «НУКУС» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Анжелика — фариштлар маликаси — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Кавказ асираси — НАВОИЙ номли, «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Экран юлдузи — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Мозандарон шери— «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда).

Сангам — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Доктор Ивенс сукут сақлайди «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Оклахома — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Суҳбат — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Жангга фақат «кексалар» кирадилар — С. РАҲИМОВ номли, «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун)

Италияликларнинг Россиядаги ғалати саргузаштлари — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Маккеннинг олтинлари — Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Экран юлдузи— «ФЕСТИВАЛЬ». **Камонинг сўнгги жасорати** — «ХИВА».

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
(Киров кўчаси, 11-уй)
14 СЕНТЯБРДАН БОШЛАБ
ЦИРК ТОМОШАЛАРИ
«ДЎСТЛИК ҚАНОТИДА»

ТОМОШАЛАР ҳар куни кеч соат 19.30; шанба кунлари — 15.00 ва 19.30 да; якшанба кунлари 12.00, 15.00 ва 19.30 да бошланади.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

17/IX да — ПАРВОЗ.
18/IX да — ОҚШОМДАН ТУШГАЧА.
19/IX да — КОМИССИЯ.
20/IX да — ИМОН.
21/IX да — ШОҲ ЭДИП.
22/IX да — МИРЗО УЛУҒБЕК.
24/IX да — ЧАҚМОҚ.
25/IX да — ИНҚИЛОБ ТОНГИ.
26/IX да — БОЙ ИЛА ХИЗМАТЧИ.
27/IX да — ОЛТИН ДЕВОР.
28/IX да — ҲАЁТ ШОМИ.
29/IX да — АБУ РАЙҲОН БЕРУНИЙ.

Билетлар сотилмоқда.

СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ

Беллашувлар... воқеалар... очколар...

ҚАЙИҚ ҲАЙДАШ. Европа чемпионати бу сафар Швейцариянинг Люцерн шаҳрида ўтказилди. Совет спортчилари мазкур мусобақада битта олтин, учта кумуш ва битта бронза медаль олдилар. СССР терма командаси муваффақиятида Ўзбекистон вакили, бекободлик Владимир Мустафоевнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор. У тўрт кишилик қўш эшкакли қайиқда қитъанинг кучли спортчилари билан мусобақалашиб, чемпионатнинг кумуш медали билан тақдирланди

БОКС. СССРда хизмат кўрсатган тренер Сидней Жаксон хотираси соврини учун Тошкентда республика очиқ биринчилиги бўлиб ўтди. Ўн бир вазн тоифасида куч синашган боксчиларнинг олти кунлик мусобақаси ғолиб ва совриндорларни аниқлаб берди. Бош соврин тошкентлик спартакчи В. Желновга тегди. Жаҳон чемпиони Руфат Рисқиевнинг акаси Алишер ҳал қилувчи учрашувда ҳамшаҳри В. Безлюдскийни енгиб, енгил вазнли боксчилар ўртасида ғолиб деб топилди. У беш йиллик танаффусдан сўнг яна спорт мастери унвонини олди. Мусобақа низомига биноан очиқ биринчиликнинг барча ғолибларига ана шундай юксак унвон берилди.

СУЗИШ. Кейинги пайтда халқаро мусобақалар географияси кенгайиб бормоқда. Яқинда Германия Демократик Республикасининг Магдебург шаҳрида темир йўлчилар халқаро спорт уюшмаси сузиш мусобақаларини ўтказди. Совет Иттифоқи терма командаси бу анжуманда катта муваффақиятга эришди. Тошкентлик Николай Лягин бу ерда бир йўла тўрт медаль олишга муваффақ бўлди. У 1500 метрга сузишда, икки хил эстафетада олтин, 200 метрга сузишда эса кумуш медаль олди.

ХОККЕЙ. «Известия» газетаси соврини учун СССР ва Финляндия терма командалари ўртасидаги дастлабки учрашув 8:1 ҳисобида совет хоккейчилари ютуғи билан тугади.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Ленинград академик Катта драма театрининг гастроллари катта муваффақият билан давом этмоқда. Суратда: Василий Шукшиннинг «Ғайратли кишилар» комедиясидан бир саҳна. Лисий ролида РСФСРда хизмат кўрсатган артист А. Абрамов, Вера Сергеевна — РСФСР халқ артисти, СССР Давлат мукофотининг лауреати Э. Попова.

Б. Стукалов фотоси.

Ўзбекистон Ахборот

ЯНГИ БИЛИМ ЮРТИ

Наманган областининг «Уйчи» совхози территориясида 77-қишлоқ ҳунар-техника билим юрти очилди. Янги ўқув йилини 300 йигит-қиз шу ерда кутиб олди. Мазкур илм даргоҳи район колхоз ва совхозлари учун кенг профилли тракторчилар тайёрлайди.

А. ҲОЖИМАТОВ.

ИЛМ-ФАН КУНЛАРИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президиуми, республика «Билим» жамияти правлениеси олтин юбилейга бағишлаб Жиззах областида илм-фан ҳафталиги ўтказмоқда.

Ҳафталикда республикамизнинг таниқли олимлари, фан докторлари, илмий-тадқиқот институтларининг раҳбарлари қатнашмоқдалар. Олимлар областнинг пахтакор, ғаллакор ва чорвадор районларида бўлиб қизиқарли лекция ва суҳбатлар ўтказишади, проблематик масалалар бўйича илмий конференцияларда иштирок этишади.

Н. МИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

кафедра доцентлари ёки катта ўқитувчилари ёки ассистентлар: сиёсий иқтисод, рус тили.

КОНКУРС МУДДАТИ — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Олмазор кўчаси, 183«а»-уй.

Ўзбекистон кўрлар жамиятининг СВЕРДЛОВ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОМБИНАТИ
завод ва фабрикалардан пластмасса буюмларини ишлаб бериш учун

БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ.

БУЮМЛАР буюртмачининг материалидан ишланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент области, Янгийўл шаҳри, Свердлов кўчаси, [illegible]

ФАРЗАНД ТУҒИЛДИ...

НОВЕЛЛА

Ажаб... У йиғлаб кўз очди. Қизиқ, айтишларича, ҳамма ҳам йиғлаб кўз очармиш. Нега шундай экан? Балки, онанинг иссиқ бағрини тарк этмоқлик чўчитар уни. Балки...

Мурғаккина жон...

Кутилмаганда кўрмагани янги бир дунёга ташриф буюрди. Юзларига, баданларига ўжар бир салқинлик урилди. Бу нимаси?.. Қанақа дунё ўзи бу?... Она бағридек илиқ, она кўнглидек мўнис ва меҳрибонмикан?

У яна депсиниб, қўлларини силкиб йиғлаб юборди. Йиғисида [illegible]

[illegible] келтирмаганди. Бўларкан-да! Э, фарзанд, қарсак чалишиб, япроқлар сени олқишлаяпти, мовий осмонда севинчдан юлдузлар ғуж-ғон ўйнаётир...

У мунчоқдайин кўзларини очгиси, бефарқдай туюлган дунёни, товушларни кўргиси келди. Очолмади кўзларини... Кимдир ҳузур ва ҳаловат топгандек эркали инг[illegible]

[illegible] ни кўрвётганлигидан, қувонганидан йиғлар. Қувончдан ҳам кўзга ёш тепчийди дейишади-ку, ахир!..

Мана, энди у йўртмачоқ...

Йўртмачоқ... Гўё дунё унга, у дунёга овунчоқ... [illegible]

[illegible] янги бир боғбон, ирмоқларни саҳроларга бошлагувчи янги бир етакчи пайдо бўлганлигидан бонг ураётир.

Онани айтинг, онани!

Қувончининг, шодлигининг чеки йўқ... Нега у қувонмасин, нега у тошмасин! У ширингина ҳаёл эди кўнглида, томир отди, муҳаббат гули бўлиб барг ёзди... [illegible]

[illegible] пиш, йўриғ топиш осонмас. Кулгинг, қувончинг зинҳор-базинҳор қаҳрга, ғазабга айланмасин. Сени ҳаётга берган онанг ҳаққи, пойингга ишонч билан бош қўйган табаррук тупроқ ҳаққи йўлдан тойилма. Агар йўлдан тойилсанг, қадаминг тупроқ учун оташ, онанг учун кўз ёшдир!..

Оналар, ҳаловатим йўқолмасин, оромим бузилмасин десангиз, эътиборсиз қолманг. Йўртмачоқларингизни ортидан кузатинг. Яна улар «болалик» қилиб қўймасинлар. Яхшилик ҳам, ёмонлик ҳам болаликдан бошланади. Улар ҳамиша ҳаёт йўриғида [illegible]

Оҳ, сенга йўртмачоқ!

Турсун ИБРОҲИМОВ.

Редактор ўринбосари Ж. ЖАББОРОВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР. БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000. ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ★ ТЕЛЕФОНЛАР — Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Р. — 01720. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. 213.